

ISSN: 2146-9466

IJTASE

International Journal of New Trends in
Arts, Sports & Science Education

IJTASE

INTERNATIONAL JOURNAL OF NEW TRENDS IN ARTS, SPORTS & SCIENCE EDUCATION

JANUARY 2020

Volume 9 - Issue 1

Prof. Dr. Salih epni
Prof. Dr. Bedri Karayađmurlar
Prof. Dr. Rana Varol
Assoc. Prof. Dr. Erdal ASLAN
Editor

Prof. Dr. Nergüz Bulut Serin
Prof. Dr. Fatoş Silman
Prof. Dr. Zehra Altınay
Prof. Dr. Fahriye Atınay
Ms Umut Tekgüç
Associate Editor

Message from the Editor

I am very pleased to publish first issue in 2020. As an editor of International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE), this issue is the success of the reviewers, editorial board and the researchers. In this respect, I would like to thank to all reviewers, researchers and the editorial board. The articles should be original, unpublished, and not in consideration for publication elsewhere at the time of submission to International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE), For any suggestions and comments on IJTASE, please do not hesitate to send mail.

Assoc. Prof. Dr. Erdal ASLAN
Editor

Copyright © 2020 International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education
All rights reserved. No part of IJTASE's articles may be reproduced or utilized in any form or
by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any
information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

Published in TURKEY

Contact Address:

Assoc. Prof. Dr. Erdal ASLAN - IJTASE Editor, İzmir-Turkey

Editor

PhD. Salih epni, (Karadeniz Teknik University, Turkey)
PhD. Rana Varol, (Ege University, Turkey)
PhD. Bedri Karayađmurlar, (Dokuz Eylöl University, Turkey)
PhD. Erdal Aslan, (Dokuz Eylöl University, Turkey)

Associate Editor

PhD. Zehra Altınay, (Near East University, North Cyprus)
PhD. Fatoş Silman, (Cyprus International University, North Cyprus)
PhD. Fahriye Atınay, (Near East University, North Cyprus)
PhD. Nergöz Bulut Serin, (European University of Lefke, North Cyprus)
Ms Umut Tekgöz, (Baheşehir Cyprus University, North Cyprus)

Linguistic Editor

PhD. Mehmet Ali Yavuz, (Cyprus International University, North Cyprus)
PhD. Nazife Aydınođlu, (Dokuz Eylöl University, Turkey)
PhD. İzzettin Kök, (Dokuz Eylöl University, Turkey)
PhD. Uğur Altunay, (Dokuz Eylöl University, Turkey)

Editorial Board

PhD. Abdulkadir Yıldız, (Kilis 7 Aralık University, Turkey)
PhD. Ahmet Adalier, (Cyprus International University, North Cyprus)
PhD. Ahmet Pehlivan, (Eastern Mediterranean University, North Cyprus)
PhD. Alev Önder, (Marmara University, Turkey)
PhD. Ali Bavik, (Al-Faisal University, Saudi Arabia)
PhD. Ali Doğan Bozdađ, (Adnan Menderes University, Turkey)
PhD. Alim Kaya, (İnönü University, Turkey)
PhD. Andreas Papapavlou, (Cyprus University, South Cyprus)
PhD. Asuman Seda Saracalođlu, (Adnan Menderes University, Turkey)
PhD. Ayşegöl Ataman, (Gazi University, Turkey)
PhD. Aytekin İřman, (Sakarya University, Turkey)
PhD. Azize Özgüven, (Yeni Yüzyıl University, Turkey)
PhD. Banu Yücel Toy, (Gazi University, Turkey)
PhD. Bařtürk Kaya, (Selcuk University, Turkey)
PhD. Bedri Karayađmurlar, (Dokuz Eylöl University, Turkey)
PhD. Bedri Karayađmurlar, (Dokuz Eylöl University, Turkey)
PhD. Behbood Mohammadzadeh, (Cyprus International University, North Cyprus)
PhD. Benan okokumuş, (Ondokuz Mayıs University, Turkey)
PhD. Buket Akkoyunlu, (Hacettepe University, Turkey)
PhD. Burak Basmacıoğlu, (Anadolu University, Turkey)
PhD. Cansevil Tebiş, (Balıkesir University, Turkey)
PhD. Colin Latchem, (Open Learning Consultant, Australia)
PhD. Duygu elik, (Aydın University, Turkey)
PhD. Erdođan Ekiz, (Al-Faisal University, Saudi Arabia)
PhD. Esra Gül, (Anadolu University, Turkey)
PhD. Fahriye Atınay, (Near East University, North Cyprus)
PhD. Fatma Noyan, (Yıldız Technical University, Turkey)
PhD. Fatoş Silman, (Cyprus International University, North Cyprus)
PhD. Ferda Aysan, (Dokuz Eylöl University, Turkey)
PhD. Gianni Viardo Vercelli, (Genova University, Italy)

PhD. Gizem Saygılı, (Süleyman Demirel University, Turkey)
PhD. Gökmen Dağlı, (Near East University, North Cyprus)
PhD. Gülhayat Gölbaşı Şimşek, (Yıldız Technical University, Turkey)
PhD. Gürol Zirlioğlu, (Yüzüncü Yıl University, Turkey)
PhD. Hakan Kurt, (Selcuk University, Turkey)
PhD. Hakan Sarı, (Selcuk University, Turkey)
PhD. Haluk Soran, (Hacettepe University, Turkey)
PhD. Hasan Avcıoğlu, (Cyprus International University, North Cyprus)
PhD. Heli Ruokamo, (Lapland University, Finland)
PhD. Ing. Giovanni Adorni, (Genova University, Italy)
PhD. Irena Stonkuvience, (Vilnius University, Lithuania)
PhD. İbrahim Çetin (European University of Lefke, North Cyprus)
PhD. İzzettin Kök, (Dokuz Eylül University, Turkey)
PhD. Jerry Willis, (Manhattanville College, USA)
PhD. Larysa M. Mytsyk, (Gogol State University, Ukrainian)
PhD. M. Sabri Kocakulah, (Balıkesir University, Turkey)
PhD. Maria Truchan-Tataryn, (University of Saskatchewan, Canada)
PhD. Mehmet Ali Yavuz, (Cyprus International University, North Cyprus)
PhD. Meryem Nur Aydede, (Niğde University, Turkey)
PhD. Muhittin Dinç, (Konya University, Turkey)
PhD. Myroslaw Tataryn, (St. Jerome's University, Canada)
PhD. Nazife Aydınöglü, (Dokuz Eylül University, Turkey)
PhD. Nejdet Konan, (İnönü University, Turkey)
PhD. Nergüz Bulut Serin, (European University of Lefke, North Cyprus)
PhD. Nezihe Şentürk, (Gazi University, Turkey)
PhD. Nilgün Seçken, (Hacettepe University, Turkey)
PhD. Nuray Yörük, (Hacettepe University, Turkey)
PhD. Oguz Serin, (European University of Lefke, North Cyprus)
PhD. Olena Huzar, (Ternopil National Pedagogical University, Ukraine)
PhD. Özcan Demirel, (Cyprus International University, North Cyprus)
PhD. Partow Izadi, (Lapland University, Finland)
PhD. Rana Varol, (Ege University, Turkey)
PhD. Rana Varol, (Ege University, Turkey)
PhD. Rengin Karaca, (Dokuz Eylül University, Turkey)
PhD. Rengin Zembat, (Marmara University, Turkey)
PhD. Rozhan Hj. Mohammed Idrus, (University Sains Malaysia, Malaysia)
PhD. Sabahat Özmenteş, (Akdeniz University, Turkey)
PhD. Salih Çepni, (Karadeniz Teknik University, Turkey)
PhD. Selahattin Gelbal, (Hacettepe University, Turkey)
PhD. Selda kılıç, (Selcuk University, Turkey)
PhD. Sinan Olkun, (Ankara University, Turkey)
PhD. Süleyman Eripek, (Cyprus International University, Turkey)
PhD. Şirin Akbulut Demirci, (Uludağ University, Turkey)
PhD. Şule Aycan, (Muğla University, Turkey)
PhD. Teoman Kesercioğlu, (Dokuz Eylül University, Turkey)
PhD. Tevhide Kargın, (Ankara University, Turkey)
PhD. Uğur Altunay, (Dokuz Eylül University, Turkey)
PhD. Uğur Sak, (Anadolu University, Turkey)
PhD. Valerio De Rossi, (Safety Managemen Research Consultant, İtaly)
PhD. Veysel Sönmez, (Cyprus International University, North Cyprus)

PhD. Yadigar Doğan, (Uludağ University, Turkey)
PhD. Zehra Altınay, (Near East University, North Cyprus)
PhD. Zeynep Ebrar Yetkiner Özel, (Fatih University, Turkey)
PhD. Z. Nurdan Baysal, (Marmara University, Turkey)
Ms Umut Tekgüç, (Bahçeşehir Cyprus University, North Cyprus)

Table of Contents

Articles

From Editör

Doç. Dr. Erdal ASLAN (Editör)

IJTASE - Volume 9 - Issue - Issue 1 2020 - The Complete Issue

IJTASE - Volume 9 - Issue - Issue 1 2020 - The Complete Issue

ISSN: 2146-9466

EXAMINATION THE HORIZONTAL MATHEMATIZATION PROCESSES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS ACCORDING TO THE REALISTIC MATHEMATIC EDUCATION: THE EXAMPLE OF PROBABILITY SUBJECT

Süha YILMAZ

Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, İzmir, Türkiye

Orcid: <https://orcid.org/0000-0002-8330-9403>

suha.yilmaz@deu.edu.tr

Bahar DİNÇER

Uzm. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye

Orcid: <https://orcid.org/0000-0003-4767-7791>

bahardincer87@hotmail.com

Received Date: 14-09-2019

Accepted Date: 20-12-2019

Published Date: 31-01-2020

Abstract

The purpose of this study is to examine the horizontal mathematization processes of secondary school 8th grade students with an activity on the topic of probability in the theoretical umbrella of Realistic Mathematics Education. This study is qualitative in nature. In order to attract the attention of students, a story was arranged by the researchers. According to the results, the students were generally successful in the horizontal mathematization process. In addition, students appear to be more successful at “solving a problem situated in daily life”, which requires them to make mathematical interpretations; this supports the viewpoint that the success of students increase when relations are established with everyday life situations, as claimed by the reality principle in realistic mathematics teaching.

Key words: Realistic Mathematics, horizontal mathematization, mathematic education.

INTRODUCTION

Realistic Mathematics Education (RME) is a domain-specific instruction theory for mathematics education (Treffers, 1987; De Lange, 1987) The term ‘realistic’ refers more to the aim that students should be presented problem situations which they can *envisage* than that it refers to the ‘realness’ or authenticity of problems. (Wijdeveld, 1980) The reality principle of RME can be acknowledged with two concepts real-life problems and meaningful problem situations. In RME, teaching starts with problems in rich contexts that includes mathematical organization provides informal contextrelated solution strategies as a first step in the learning process rather than beginning with teaching abstractions or formulas. One of the main concepts of RME is Freudenthal’s (1971) idea of mathematics as a human activity. In other words, the students instead of being the receivers of ready-made mathematics, are assumed as active participants in the teaching-learning process that takes place within the social context of the classroom. In RME mathematics was not the body of mathematical knowledge, but the activity of solving problems and looking for problems, and more generally, the activity of organizing matter from reality or mathematical matter. These periods are called ‘mathematization’ (Freudenthal, 1968). Treffers (1978, 1987) who placed the two ways of mathematizing in a new perspective, formulated the idea of two ways of mathematizing in an educational context by distinguishing ‘horizontal’ and ‘vertical’ mathematization.

Many studies have shown that up-to-date, in the case of horizontal mathematization, students can describe a context problem in mathematical terms, organize mathematical tools, discover relations, transfer a real world problem to a mathematical problem, schematize, formulate and visualize a problem in different ways. On the other hand, vertical mathematization is the period of a variety of reorganizations and operations within the mathematical system itself. Through vertical mathematization, the student arrives a higher level of mathematics. If the students encounter a problem they have previously solved at the same level, they employ

horizontal mathematization; if the problem is at a higher further level, they employ vertical mathematization. However, it must be noted that the difference between these two types is not always clear.

Many studies report the contents, purposes and benefits of the RME approach in mathematics education. One of these studies was conducted by Van Den Heuvel-Panhuizen (2003) on the topic of percentages. For example in the study, the sale price and the discount percentage are given and the students have to find out the original price. That the sale price equals 75% of the original price and as an upper level in the study however, the original price can be found by means of a one-step division by dividing the sale price by three fourths or by seventy-five hundredths, which is the opposite of finding the sale price when the original price and the percentage of discount has been given. This solution illustrates an example of vertical mathematizing. In another research, possible effects of RME method for seventh grade students' achievements and attitudes to mathematics was studied. According to the results of the study, the realistic mathematics education method oriented activities has positive effects on the students' achievements (Kaylak, 2014). Similarly, Akkaya (2010) studied about learning environments suitable for RME. Results pointed out that more qualified mathematical knowledge could be created when realistic problems are applied in the education.

Based on the findings of the studies, it may be possible to claim that the RME approach is beneficial for students because it provides rich content, includes everyday life problems and supports formal learning. In studies conducted to date, the effect of RME was examined in different mathematical topics. In the present study, on the other hand, the horizontal mathematization process, which is one of the mathematization processes included in the theoretical umbrella of RME, was examined according to three different themes. These three themes were defined as “describing a context problem in mathematical terms, expressing numbers in different types and solving a problem situated in daily life”. Examining how these three themes were realized in the activity sample as it concerned the probability topic will contribute to the literature on RME. In light of this information, the aim of this study is to examine the horizontal mathematization processes of 8th grade secondary school students with an activity that includes everyday life problems and which is focused on the topic of probability.

METHOD

This study is qualitative in nature and makes use of the case study method. This method examines facts within a specific environment. (Şimşek & Yıldırım, 2006). In this study, the relation between mathematics and everyday life events was defined and themes related to the events were reported. The case study method focused on how the horizontal mathematization processes of students were effected. This study focused on students' horizontal mathematization processes which involved: (1) describing a context problem in mathematical terms; (2) expressing numbers in different types; (3) solving a problem situated within daily life. Qualitative data collection methods such as observation and document analysis were used in this study.

The study was conducted in one sixth-grade classroom in a school based in a large city in Turkey. For this case study, we purposefully selected 35 of 8th grade students who were located in the same class in a secondary school. The participants were labelled using the initials: S1, S2, S3, ..., S37.

To document and analyse the process of developing students' horizontal mathematization processes, “a story that involves subjects in the field of probability in context problems” was arranged by the researchers. This study was designed in a definitive manner to attract the attention of students. In addition, the questions in the study were asked to different student groups as a pre-application; then, questions that were misunderstood were reorganized and the opinions of two lecturers were taken into account during the process of preparing this story in order to provide validity. These problems were designed to attain realistic considerations of the problems involved, in order to derive the correct answers. The problems that formed part of the story, that was wrote by researchers of this research are shown down.

The Story About Probability Subject

Osman, Erdem and Enes go for a walk in the forest but they cannot remember the way back home. They stand in the middle of the forest where there are six crossroads. Since their cell phones batteries have run out, they cannot contact anyone for help. They begin to jump in place because it is very cold. While Osman jumps, something falls out of his pocket. When they lean down to see what it is, they realize that it is some kind of dice. He says, "We can decide which road to take according to the number that we roll using the dice." Since they have no other choice, they agree to this idea. The number they roll is 4 and therefore, the three friends agree to take the fourth road. After a while, they see the lights of the city. Erdem wants to call his parents immediately. However, the battery in Erdem's cell phone has run out of power and he cannot remember the phone number of his parents. Yet he goes to the first telephone booth he finds and tries to remember. He starts to think, "My dad's phone number definitely begins with 0-5 and there are no symbols like # or *."

- a) What is the probability of Erdem's father's phone number beginning with 0-5? How else can we state this situation in a digital manner? (expressing numbers in different types)
- b) How would you refer to this situation if you think about it as a type of probability event in general? (describing a context problem in mathematical terms)
- c) What is the probability of the number of Erdem's father having the # and * symbols in his cell phone number? How else can we state this situation in a digital manner? (expressing numbers in different types)
- d) What would you call this situation if you think about it as a type of probability event in general? (describing a context problem in mathematical terms)

When Erdem cannot remember his father's cell number, he calls his grandmother instead and informs her about the situation. His grandmother calls Erdem's parents and tells them not to worry. Erdem's parents are happy about the news and decide to celebrate. They invite the families of Osman and Enes to the celebration. Erdem's mother prepares a surprise game. She makes them draw one marble from a plastic bag that is not transparent and which holds six red and three white marbles. Erdem, Osman and Enes will draw marbles one by one and never return the marbles to the plastic bag again. Whoever draws the white marble first will receive strawberry cake as a reward. However, Enes, who will draw the last, objects to this situation and tells them that it is not fair.

- e) Why, in your opinion, does Enes object? What do you recommend be done to ensure a fair draw? (solving a problem situated in daily life)

Note: In Turkey, cell phone numbers always begin with the numbers 05 and never begins with symbols such as # or *.

For this study, the statement "(a) acceptable responses" was used instead of "correct responses" in cases where responses to questions in the study are true. Here, the use of the statement "acceptable responses" may be justified by the fact that there is no single true answer for the questions and that some responses may vary according to the student's interpretation. Wrong answers were examined according to two categories. Responses that stemmed from a lack of information were expressed as "(b) wrong responses", while mistakes stemming from misinterpretations or emotional thinking were expressed as "(c) wrong perspective."

RESULTS

In the first step of the research, horizontal mathematization processes were identified and classified, and the possible reasons for these misconceptions were estimated. Horizontal mathematization processes were examined as three different elements in this study:

1. Describing mathematical terms in a context problem: The story provides in the study includes the definition of a ‘certain event’ and ‘impossible event’ about probability subject.
2. Expressing numbers in different types: the story includes an expression of possibility in the form of numerically different forms.
3. Solving a problem situated in daily life: the story expresses the discovery of a solution and making suggestions for an event that includes everyday life events to indicate probability.

Firstly, the examinations conducted for the “describing mathematical terms in a context problem” item, which was aimed at the mathematical terms in the story, were expressed separately as a certain and impossible event. Here, according to the context of the story, it was expected that the definite existence of the numbers at the beginning of the cell phone numbers would be expressed as the certain event and impossible event.

Table 1. The findings regarding Describing Mathematical Terms

Type of Responses	Describing Mathematical Terms	
	Definition Of Certain Event (f)	Definition Of Impossible Event (f)
Acceptable Responses	18	19
Wrong Responses	15	12
Wrong Perspective	2	4

In responses defined as acceptable responses, some students answered by using only the concepts certain or impossible, whereas they were expected to write certain event or impossible event. Some students replied using certain possibility or impossible possibility instead of event. These replies were also accepted as being correct. In responses that were accepted as wrong perspective, although the students knew the meaning of the certain event concept, they did not answer by providing proper definitions and used misconceptions like whole possibility or being possibility. Similarly, while they expressed the impossible event concept, they used expressions like “there is no such possibility” or “non-being possibility”.

For the second item, examinations were made for the item “expressing numbers in different types”. This concerned expressing the definite and impossible event concepts in numerically different ways. For this purpose, it was expected that digital representations that express 1 would be given as an answer for the definite event in the story and 0 be given as an answer for impossible events.

Table 2. The findings regarding Expressing Numbers in Different Types

Type of Responses	Expressing Numbers in Different Types	
	Numerical Expression Of Certain Event (f)	Numerical Expression Of Impossible Event (f)
Acceptable Responses	20	21
Wrong Responses	13	9
Wrong Perspective	2	5

It is possible to argue that the students were more successful at expressing concepts regarding the numerical probability in the impossible event. Although some students were unable to express the certain event and impossible event concepts in the probability subject, they were able to express them in a numerical manner. The student encoded as S29 defined the certain event concept in a digital manner as 100% and 12/12 when defining it as a theoretical event. S20 could not express the impossible event concept; however, the student expressed it in a numerical manner as 0/100. S1, S16 and S9 could not express the impossible event concept; however, they stated it digitally as 0. S6 and S11 did not express the impossible and certain event concepts; however, they expressed these concepts correctly in a numerical manner. It was determined that there were

misconceptions in the numerical expressions of the students. Although S27 expressed the certain event concept in a correct manner, s/he expressed it both as 100% and 2/11. Similarly, S25 used the 100% and 1/10 expressions to express the definite event in a numerical manner. S16, S23, S26 and S31 expressed the impossible event concept as 0/0. Similarly, S32 used the $0/\infty$ together with 0. Here, the issue of whether the students knew the undefined and uncertainty concepts may be questioned.

As a final item, the responses given to the context problem were analysed to examine the “solving a problem situated in daily life” concept. In this story, the three friends are asked to draw marbles from a bag in which there were six red marbles and three white marbles, and were told never to put them back in the bag once drawn. Those who drew a white marble would be given a piece of cake. It was expressed that Enes, who is one of the story’s characters, will draw last. Enes was asked why he objected to this draw. The students were also asked to make suggestions for a fair draw.

Table 3. The findings regarding Solving A Problem

Type of Responses	Solving A Problem Situated (f)
Acceptable Responses	24
Wrong Responses	5
Wrong Perspective	6

It was observed that the rate of wrong answers given by students to this question was lower. Since it was a question based on interpretation, most of the students provided acceptable responses. According to the responses given by the students for ensuring a fair draw, the most-frequently made suggestions were “the draw should be made with the condition of putting the marbles back in the bag, give the same plastic bag to all three friends and having them draw marbles at the same time”. The most surprising response was made by the student encoded as s20, who suggested throwing dice and/or tossing a coin instead of drawing marbles from a bag. Five students provided wrong answers to this question. S25 suggested giving a reward to the person who drew the red marble in order to ensure a fair draw. The students encoded as S1, S26 and S29 suggested equalizing the numbers of white and red marbles in order to make the draw fair. The student encoded as S7 suggested increasing the number of white marbles. It can be argued that these students did not consider the order of the draw.

CONCLUSION

In this horizontal mathematization processes were examined according to three main types “describing a context problem in mathematical terms, expressing numbers in different types and solving a problem situated in daily life”. The responses given by students to the three different themes were then analysed. Here, it is possible to claim that the GME approach served as a factor in the context of “the reality principle”. According to the level principle, one of the GME approach principles, the question given that were related to the theme of “solving a problem situated in daily life” is linked to informal learning, and can be answered by any student via an expression of their ideas, and is a question that is based on interpretation. In this instance, students were expected to make suggestions for ensuring a fair draw; this enabled students who did not have any knowledge about probability to answer the question by brainstorming.

The step in this activity that required the most formal knowledge was the “describing a mathematical term” step. Students who were unable to provide correct answers to this question using 1, 100% and 12/12 as digital expressions of the definite event, and using 0, 0%, 0/3 and similar expressions to infer the numerical expression of the impossible event, indicated that even when they did not know the correct definitions for concepts included in this topic, they still had knowledge about the contents of possibility. When the correct answer rates for the students were examined from another perspective, it was found that the least correct answers were given to the questions for the mathematical terms theme, while the most correct answers were given to problems in the solving a problem situated in daily life theme. This indicates that the students were

more successful at subjects based on interpreting situations related to daily life, rather than definitions of clearly mathematical activities. In fact, the main purpose of the RME approach is to support informal learning as opposed to formal learning. In this context, the present study concludes that preparing activities that will help students face everyday problematic situations may be influential for developing positive attitudes towards mathematics by ensuring active participation in the mathematic classes. As Treffers (1978) states, the problem has to be first transformed using an empirical approach of observation, experimentation and inductive reasoning before using strictly mathematical methods in the horizontal mathematization process. By doing so, the understanding of students regarding mathematical concepts and expressions will become easier. Additionally, upper level mathematical skills can be analysed and interpreted by examining vertical mathematization processes that are included in the realistic mathematical education approach.

REFERENCES

- Akkaya, R. (2010). Olasılık ve istatistik öğrenme alanındaki kavramların gerçekçi matematik eğitimi ve yapılandırmacılık kuramına göre bilgi oluşturma sürecinin incelenmesi, Uludağ Üniversitesi.
- De Lange, J. (1987) *Mathematics, Insight and Meaning*, OW&OC, Utrecht University, Utrecht, The Netherlands
- Freudenthal, H. (1968). Why To Teach Mathematics So As To Be Useful? *Educational Studies in Mathematics* 1, 3–8.
- Freudenthal, H. (1971). Geometry Between The Devil And The Deep Sea. *Educational Studies in Mathematics*. 3, 413–435.
- Kaylak, S. (2014), Gerçekçi Matematik Eğitime Dayalı Ders Etkinliklerinin Öğrenci Başarısına Etkisi. Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Treffers, A. (1978). *Wiskobas Doelgericht. (Wiskobas Goal directed)*. Utrecht: IOWO.
- Treffers, A. (1987). Three Dimensions. A Model of Goal and Theory Description in Mathematics Instruction. *The Wiskobas Project*, Reidel Publishing Company, Dordrecht, The Netherlands.
- Van Den Heuvel & Panhuizen, M. (2003). The didactical use of models in realistic mathematics education: An example from a longitudinal trajectory on percentage. *Educational Studies in Mathematics*, 54(1), 9-35.
- Wijdeveld, E. (1980). Zich Realiseren, In IOWO, *De Achterkant Van De Möbiusband*, IOWO, Utrecht, The Netherlands. 23–26.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ MİLLİ EĞİTİM FELSEFESİNE İLİŞKİN OKUL YÖNETİCİSİ VE ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ¹

VIEWS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS PERTAINING TO THE NATIONAL EDUCATION PHILOSOPHY IN THE TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS

Cansu SOYER

Dr., Girne Amerikan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Girne – K.K.T.C

Orcid: <https://orcid.org/0000-0002-7511-733X>

cansusoyer@gau.edu.tr

Received Date: 13-11-2019

Accepted Date: 10-01-2020

Published Date: 31-01-2020

Öz

Bu çalışmada eğitim sistemi içerisinde önemli bir etki taşıyan, eğitimin tüm unsurlarını ve faaliyetlerini yakinen etkileyen eğitim felsefeleri üzerinde durulmuştur. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti eğitim sistemi ve bu sistemde yer alan politika, hedef, amaç ve eğitim sisteminin işleyişinde etkide bulunan temel eğitim felsefesine ait algıların ne olduğunu tespit etmek ve mevcut görüşleri ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Çalışma karma araştırma yöntemi izlenerek, açıklayıcı ve doğrulayıcı bir yol izlenmiştir. Araştırmada nitel ve nicel araştırma yöntemlerinden oluşan karma araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada okul yöneticisi ve öğretmenlerinin eğitim felsefesi ile ilgili algıları ile KKTC eğitim felsefesi ile ilgili görüşlerini ortaya koymak amacıyla ölçek ve görüşme formu kullanılmıştır. Bu ölçek ve görüşme formu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Genel Ortaöğretim Dairesi (GOD) ve Mesleki Teknik Öğretim Dairesi (MTOD)'ne bağlı resmi, özel lise ve kolejler ile meslek liselerinde görev yapan okul yöneticisi ve öğretmenlerine uygulanmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler; KKTC milli eğitim doğrultusunda herhangi bir eğitim felsefesinin bulunmadığını, ölçek sonucunda İdealizm ve Deneyselcilik çok, Varoluşçuluğun ise daha az kabul gören felsefe olduğu tespit edilirken, görüşmeler sonucunda ise KKTC eğitim sisteminde doğrultusunda herhangi bir eğitim felsefesinin bulunmadığı görüşü ortaya çıkmıştır.

Anahtar Terimler: Kuzey Kıbrıs, Milli Eğitim, Eğitim Felsefesi, Eğitim

ABSTRACT

In this study, education philosophies are emphasized, which have an important effect in education system and which closely affect all elements and activities of education. The aim of this study is to determine and evaluate the opinions of school administrators and teachers on the national educational philosophy of the Turkish Republic of Northern Cyprus. In this research, a mixed research method consisting of qualitative and quantitative research methods was used. Scale and interview form were used to reveal the perceptions of school principals and teachers about educational philosophy of TRNC. This scale and interview form were applied to the school administrators and teachers who work in official, private high schools and colleges and vocational high schools affiliated with General Secondary Education Department and Vocational Technical Education Department connected to MoNE in 2018-2019 academic year. As a result of the application, the scale was applied to 150 school administrators and teachers, and interviews were conducted with 15 school administrators and teachers. 15 trainers (8 managers and 7 teachers) who work in 18 schools in total in the 2018-2019 academic years, which are affiliated to the general secondary education office and vocational technical education department of the TRNC Ministry of National Education.

Keywords: Northern Cyprus, TRNC Ministry of National Education, education philosophies, education

GİRİŞ

Eğitim felsefesi; eğitime yön gösteren, amaçlarını oluşturan, eğitim uygulamalarına yol çizen, bir disiplin, sistematik düşünce veya kavramlar bütünüdür (Yılmaz, Altınkurt ve Aytunga, 2011). Eğitim felsefesi, ahlaki ve sosyal felsefenin bir alanı olarak incelenirken, bazı kaynaklar eğitim felsefesini, felsefenin bir alt boyutu olarak incelemektedir (Ergün, 1996).

Eğitim felsefesini gerçekleştirme dileğinde isek; ileri ülkelerde yapılabildiği alıp kopya etmek marifet değil; Atatürk'ten başlayarak olmuş, gelişmiş büyükleri alıp tekerrüre girişmek çıkar yol

¹ Bu makale Prof. Dr. Mehmet Çağlar danışmanlığında yapılan “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim İdeolojisine İlişkin Okul Yöneticisi ve Öğretmenlerinin Görüşleri” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

değil; dünyayı etkilemiş güçlü bir filozofu alıp onlara yönelmek meziyet değil. Bilimlerden destek alarak araştırmalara girişerek, kendi ihtiyaçlarımızı anlayabilme, olanaklardan tamamıyla, destek alabilmeye uğraşmak zorundayız” (Ertürk, 1988: 16).

İlgili literatür incelendiğinde, genel olarak eğitime yön veren ve eğitim politikalarının oluşmasında etkili olan eğitim felsefeleri; Daimicilik, Esasicilik, İlerlemecilik, Yeniden kurmacılık, Doğacılık ve Varoluşçuluk olarak ifade edilmektedir. Eğitim felsefelerinin bazılarının oluşmasında temel olan bazı genel felsefe akımları da bulunmaktadır (Duman ve Ulubey, 2008). Arslan (2016) göre eğitim felsefelerinin genel özellikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 1. Eğitim Felsefesinin Özellikleri

Eğitim Felsefeleri	Dayandığı felsefe	Hedefler	Bilgi/konular	Öğretim yöntemi	Öğretmen	Okul
Daimicilik	Realizm ve idealizm	Entelektüel, ahlaki, erdemli bireyler yetiştirmek	Zamanla değişmeyen konular, klasik eserler	Sokratik tartışma, akıl yürütme	Geçmişin bilgisini aktaran kişi	Öğrencilerin yaşama hazırlandığı yer
Esasicilik	İdealizm ve realizm.	Konu alanını özümsemiş bireyler yetiştirmek	Okuma, yazma, hesap yapma vb. temel konular	Geleneksel öğretim	Konu alanının uzmanı, bilgi aktarıcı	Öğrencilere bilgi aktarılan yer
İlerlemecilik	Pragmatizm	Kendini geliştirebilen, değişimi sağlayabilen bireyler yetiştirmek	Günlük yaşamı kolaylaştıran, kullanabilir bilgi ve beceriler	Aktif öğrenme, problem çözme, iş birliğine dayalı öğrenme, proje yöntemi	Rehber	Hayatın kendisi, gerçek yaşama uygun
Yeniden Kurmacılık	Pragmatizm ve varoluşçuluk	Toplumsal değişimi sağlayan, toplumsal problemleri çözmeye çalışan bireyler yetiştirmek	Toplum problemleri	Problem çözme, proje yöntemi	Toplumsal değişimin öncüsü	Toplumsal problemlerin çözüldüğü yer

Wiles ve Mondri (1984), Daha sonra ise Doğanay ve Sarı (2003) tarafından Türkçe'ye uyarlayarak geliştirilen “Felsefi Tercih Değerlendirme Formu” eğitim akımlarını daimicilik, idealizm, realizm, deneyselcilik ve varoluşçuluk olarak ele almıştır. Bu doğrultuda, bu çalışmada da eğitim felsefeleri mevcut başlıklar altında incelenmiştir.

• Daimicilik

Daimicilik görüşünü savunan bireyler, eğitimin evrensel nitelikteki değişmeyen gerçek olgusu üzerine oluşturulmasını öngörmektedir. İnsanın doğası ve ahlaki ilkeler geçişmez gerçeklerdir. Bu doğrultuda birey sağlam ve doğru karaktere sahip, ideal tip insan olarak yetişmektedir. Bilginin kaynağının akıl olduğu avunulmaktadır. Bu nedenle zihin gelişimi yada entellektüel eğitim önemlidir. Eğitim bireyleri hayata hazırlamalıdır. Bireyler maddi ve manevi değerler kazanacağı bilgileri edinmelidir.

Okul bu kültürü etkili bir şekilde gelecek kuşaklara aktarma işlevini yürütmelidir. Öğrenciler bu bilgilerle her zaman geçerli olan bilgi ve değerler kazanmalıdır. Bu akım klasik eserlerin okutulması gerektiğini, klasiklerin öğretimin önemiyle değerlerin elde edileceğini savunmaktadır. (Demirel, 2002; Doğanay ve Sarı (2003); Duman ve Ulubey ve Duman, 2008).

• İdealizm

İdealizm tarihi eskilere dayanan bir akım olmasıyla birlikte, yer yüzündeki bütün nesnelere ve varlıkların, evrenin duyularımız aracılığıyla deneyimlediğimizden daha farklı olduğunu, nesnelere varlıklarının kişinin varlığıyla olduğunu savunur. Eğitimin ideist amacı ise bireylerin değişmeyen bir temelde ve aynı kalan evrende, birbirleri arasında ilişki ve iletişim öğeleri olan iyi, doğru ve güzeli araştırmaya teşviktir. Öğrenme ve öğretme süreci içerisinde öğrencilerin doğumundan itibaren kendilerinde var olan yetilerin farkındalığının sağlanması gerekmektedir. Okul bir sosyal kurumdur. Okul kültürel mirasın temeli olan değerleri öğretmelidir. Evrensel mutlak doğru, eğitim programlarının temelini oluşturmaktadır. Öğretimde öğretmenin merkezi bir yere sahip olması gerekmektedir. (Doğanay ve Sarı, 2003; Duman ve Ulubey, 2008).

- **Realizm**

İdealizmin tam tersinden hareketle, idealizm gerçeğin madde olduğunu savunmaktadır. Madde değişmez ve kalıcı bir özellikte olmalıdır. Bu akıma göre gerçek ne ise, olan da odur. İdealizm insan bilgisi bağımsız varolan ve gerçek olandır.

Gözlem sonucu bireyler doğrulara ulaşmaktadır. Okulda, fen ve bilim ağırlıklı gerçek dünyaya ait bilgilere yer verilmeli ve bireyler gerçek bilgilerle donatılarak uzmanlaştırılmalıdır. Öğretmenler gerçekliğin teorik bilgisini aktarmalı daha sonra ise araştırması ve gözlemini yaptırmalıdır. Düzenli, disiplinli katı öğretim ortamları ile pasif katılımcılar olarak mevcut yapıda öğrencilere yer verilmelidir (Ergün, 1996; Doğanay ve Sarı, 2003; Duman ve Ulubey, 2008).

- **Deneyselcilik**

Deneyselcilik akımının temelini pragmatizm felsefesi oluşturmaktadır. Gerçeğin temelini değişim ve değişmek oluşturmaktadır. Eğitimin, bu nedenle süreklilik içerisinde sürekli olarak gelişim içinde olduğu savunulmaktadır. Diğer eğitim felsefelerinden farklı olarak bu akım, öğrencilerin merkezde olmasını ileri sürerek, kendi bilgileri ile düzenlenen ortamlarda aktif olmalarını savunmaktadır. Öğretmen rehberlik etmeli ve sadece yol gösterici olmalıdır. Bilgi bireylerin etkileşimleri ve ilgilerine bağlı olarak kazandırılmalıdır. Eğitim süreklilik içerisinde deneyimlerin yeniden yapılandırılması ile oluşturulmalıdır. Bilimsel yöntemler, problem çözme, deneme yanılma bilgi kazanımından temeldir. Okul yaşama hazırlık olarak değil, yaşamın kendisini oluşturmaktadır. Okul demokratik bir ortam içerisinde bireyleri işbirliğine ortak etmelidir (Demirel, 2002; Doğanay ve Sarı, 2003; Duman ve Ulubey, 2008).

- **Varoluşçuluk**

Varoluşçuluk akımı diğer akımlardan farklı olarak değerleri temele almayan, insanın ilk önce var olduğunu, daha sonra ise özgür iradesini yarattığını ileri süren bir felsefedir. Varoluşçuluk eğitim felsefesine göre insan hangi yolu izleyeceğine kendi karar verebilmekte ve elde ettiği bu seçim özgürlüğü ise onu evrendeki diğer varlıklardan farklılaştırmaktadır. Bireylerin doğru ve yanlışların yargıcı olarak yine kendilerini görür. Bireysel otonomiye sağlamak okulun temel görevidir Eğitimde gerçek bilgi akıl ile değil, duyumsamak ile elde edilmektedir. Eğitim programları düzenlenmesinde bireylere yaşamını zenginleştirerek ve seçim yapmasını sağlayacak yaşantılara göre koordine edilmelidir. Öğrenci kendi yaşantısını seçebilmeli ve düzenleyebilmeli ve tüm bunların sorumluluğuna sahip olabilmelidir. Öğretmen, öğrencilerin bireyselliklerini ifade edebildikleri bir eğitim sağlamalıdır (Gutek, 2001; Doğanay ve Sarı, 2003; Duman ve Ulubey, 2008).

Çalışmada; araştırmaya katılan okul yöneticisi ve öğretmenlerinin milli eğitim felsefesine ilişkin görüşlerinin ortaya çıkartılması temel amaçtır.

Çalışmada katılımcılara hem KKTC eğitim felsefesine ilişkin görüşleri sorulmuş hem de KKTC'deki eğitim felsefesine ilişkin görüşlerinin yaş, öğretim durumu, mezun olunan kurum, görev ünvanı, çalışılan okulun türü, çalışılan okulun öğretim kademesi bağımsız değişkenlerine göre anlamlı bir fark gösterip göstermediği araştırılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Çalışmada nitel ve nicel araştırma yöntemlerinden oluşan karma araştırma yöntemi kullanılmıştır. Karma yaklaşımın temel önermesi “nicel ve nitel yaklaşımları birlikte kullanma, her iki yaklaşımı tek başına kullanmaya oranla araştırma problemlerini daha iyi anlamamızı sağlar.” şeklinde ifade edilebilmektedir (Baki ve Gökçek, 2012).

Nicel araştırma, “gözlem ve ölçmelerin tekrarlanabildiği ve objektif yapıldığı araştırmalara nicel, sayısal (quantitative) araştırma deseni” olarak tanımlanmaktadır (Ekiz, 2013).

Nitel araştırma ise, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 39). Çalışmada karma araştırma modeli olarak; Nicel > Nitel: Açıklayıcı, Doğrulayıcı bir doğrultu izlenmiştir (Metin, 2014).

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini 2018–2019 eğitim ve öğretim yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içerisinde yer alan Genel Ortaöğretim Dairesi ve Mesleki Teknik Öğretim Dairesi’ne bağlı resmi ve özel ortaöğretim ile mesleki teknik öğretim kurumları olmak üzere toplam 13 ortaokul, 19 lise, 13 meslek lisesi ve 8 özel okulda görev yapan 1905 ortaokul-lise/kolej, 575 meslek lisesi ve 474 özel okul yöneticisi ve öğretmenleri olmak üzere toplam 2480 eğitimci araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. ‘Ölçüt (Kota) Örneklem’ ile araştırmanın çalışma grubu/örnekleme oluşturmaktadır. Ölçüt (Kota) örnekleme yönteminin kullanılmasındaki temel amaç, bu örnekleme modeli ile araştırmanın sonuçlarına göre kapsamlı bir izleme çalışması yapılması istediğinde kullanılabilen bir yöntemdir (Büyüköztürk ve diğ., 2013: 91).

Veri Toplama Aracı

Çalışmanın nicel veri toplama aracı; Wiles ve Bondi (1993) tarafından geliştirilmiş, Doğanay ve Sarı (2003) tarafından türkçeye çevrilen “Felsefi Tercih Değerlendirme Formu”dur. Wiles ve Bondi (1993) tarafından geliştirilen “Felsefi Tercih Değerlendirme Formu” (FTDF) (Philosophy Preference Assessment) araştırmanın nicel boyutunda okul yöneticisi ve öğretmenlerinin eğitim felsefesi doğrultusundaki düşüncelerini ortaya çıkarmak amacıyla kullanılmıştır. Ölçeği uyarlayan araştırmalar ölçeğin güvenilirliği ve iç tutarlığı kat sayısı hesaplamalarına yönelik çalışmaları doğrultusunda Cronbach alpha değerinin .81 olduğu görülmüştür. Ölçeğin tutarlılığını incelemek amacıyla gerçekleştirilen test yarı tez analizinde alpha değerinin .63 olduğu araştırmacılar tarafından görülmüştür. Guttman Split-half değeri ise .74 olarak hesaplanmıştır. Araştırmacıların bu kapsamda gerçekleştirdikleri analizler sonucu tüm bu değerler göz önünde bulundurulduğunda, ölçeğin iç tutarlılık gösterdiği ve uygulanacağı katılımcıların felsefi eğilimlerini belirlemede ölçeğin güvenilir olarak kullanılabilenliği söylenebilmektedir (Doğanay ve Sarı, 2003).

Çalışmanın nitel veri toplama aracı, araştırmacı tarafından geliştirilen; “Okul Yöneticilerinin ve Öğretmenlerinin KKTC Milli Eğitim İdeolojisine Yönelik Yarıyapılandırılmış Görüşme Formu”dur. Bu form ile yapılan görüşmeler ile okul yöneticisi ve öğretmenlerinin eğitim felsefelerine ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Toplanması

Çalışmada, problemin daha iyi anlaşılabilmesi ve problemin çözümüne ışık tutacak teorik bilgilerin kaynak taraması, bugluların elde edildiği tüm diğer bilgiler ise ölçeğin uygulaması ile 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı güz dönemini kapsayan yapılan Mayıs 2018 – Ocak 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma veri toplama araçları belirtilen tarihlerde, Lefkoşa, Girne, Gazimağusa, Güzelyurt, İskele ve Lefke bölgelerinde GÖÖD ile MTÖD’ye bağlı resmi ve özel lise ile kolejlerde uygulanmıştır.

Verilerin Çözülmesi

Çalışmada, nicel yöntem kullanılarak elde edilen ölçek verileri, istatistik uzmanlarının görüşleriyle birlikte uygun istatistiksel veriler kullanılarak analiz edilmiş bir sonraki adımda ise tablolar oluşturulmuştur. Katılımcılara uygulanarak elde edilen ölçek sonuçları araştırmacı tarafından veri kodlama tablolarına adım adım işlenmiştir. Elde edilen verilerin analizi bilgisayar ortamında IBM SPSS 24.0 paket programından yararlanılmıştır.

Çalışmada yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler analiz edilmiştir. Veriler analiz edilirken içerik analizinden yararlanılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Çalışmada okul yöneticilerinin ve öğretmenlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti eğitim felsefesine ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmak üzere nicel ve nitel olmak üzere iki yöntem kullanılmış, ilk olarak nicel ölçek ile yapılan betimsel analiz ile katılımcıların hangi felsefi düşünceye sahip olduklarını belirlemek, ardından ise nitel görüşme formu ile felsefeye dair düşüncelerini ayrıntılı olarak ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Çalışmanın nicel araştırma yöntemleri sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda elde edilen veriler şu şekildedir;

Tablo 2. Katılımcıların Felsefi Tercih Değerlendirme Formu'nun Tüm Alt Boyutlarına Verdikleri Yanıtların Betimsel Analizi

	n	Min	Max	\bar{x}	sd
Daimicilik	150	2,00	4,57	3,6086	,44731
İdealizm	150	1,88	4,63	3,8058	,46423
Realizm	150	2,25	4,13	3,5183	,34006
Deneysehcilik	150	1,88	4,63	3,8058	,46423
Varoluşçuluk	150	2,38	4,25	3,3058	,36279

Okul yöneticisi ve öğretmenlerinin sahip oldukları eğitim felsefelerine ilişkin algıları Tablo 2'de yer almaktadır. Tablo 2 incelendiğinde, örnekleme oluşturan okul yöneticisi ve öğretmenlerini sahip oldukları eğitim felsefesi daha çok eşit oranla İdealizm ve Deneysehcilik (3,8058) olarak belirttikleri, sırasıyla Daimicilik (3,6086) ile Realizm (3,5183) orta derecede belirttikleri ve Varoluşçuluğun (3,3058) ise en az kabul gören eğitim felsefesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmanın nitel araştırma yöntemleri sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda elde edilen veriler ise şu şekilde yer almaktadır;

8 Okul yöneticisi ve 7 öğretmen katılımcıya; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde varolan; eğitim sistemi ve politikalarını etkileyen temel eğitim felsefesi'nin ne olduğuna ilişkin görüşleri sorulmuş "Eğitim sistemi ve eğitim politikalarını etkileyen temel eğitim felsefesi nedir?" ve bu doğrultuda değerlendirdikleri görüşlerinin dağılımları tablo 3'de belirtmiştir.

Tablo 3. KKTC Eğitim Sistemi ve Politikalarını Etkileyen Temel Eğitim Felsefine İlişkin Okul Yöneticisi ve Öğretmenlerinin Görüşleri

TEMALAR	n	%
Temel bir eğitim felsefesi yoktur.	66,6	
Türkiye Cumhuriyeti eğitim sistemiyle paralel ve bağlantılı bir eğitim sistemi vardır.	8	53,3
Eğitim Sistemi yerel yönetimlerin (hükümetlerin) sürekli olarak değişim göstermesiyle etkili olarak değişime uğramaktadır.	7	46,6
Eğitim sistemi siyasi/politik görüşlere göre yapılandırılan bir yap boz tahtasına dönüşmüştür.	7	46,6
	15	100

8 Okul yöneticisi ve 7 öğretmen katılımcıya; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde varolan; eğitim sistemi ve politikalarını etkileyen temel eğitim felsefesi'nin ne olduğuna ilişkin görüşleri sorulmuş ve bu doğrultuda değerlendirdikleri görüşlerinin dağılımları tablo 3'de belirtmiştir.

• **Temel bir eğitim felsefesi yoktur**

Tablo 3'de görülebileceği üzere; 8 okul yöneticisi ve 7 öğretmen katılımcının görüşlerinin %66,6'sı KKTC Eğitim sistemini ve politikalarını etkileyen temel bir eğitim felsefesinin olmadığı doğrultusundadır. Diğer katılımcıların, %33,3 ise bu yönde net bir görüş belirtmemiştir.

(Ö (G2)): *"Böyle bir eğitim felsefesi olduğunu düşünmüyorum."*

(OY (G3)): *"Yoktur. Kesinlikle yoktur..."*

(Ö (G4)): *"KKTC'de eğitim felsefesi diye bir şey yoktur."*

(Ö (G6)): *"Bir eğitim felsefesi veya politikası yoktur. Teorik olarak tabii var ama uygulama yok."*

(OY (G8)): *"Bana göre; eğitim sistemi ve eğitim politikalarını etkileyen temel bir eğitim felsefesi yoktur."*

(Ö (G15)): *"Yani, şu modelde bir öğrenci yetiştirelim. Şu felsefede bir öğrenci yetiştirelim diye bir şey yok!"*

• **Türkiye Cumhuriyeti eğitim sistemiyle paralel ve bağlantılı bir eğitim sistemi vardır**

8 okul yöneticisi ve 7 öğretmen katılımcının görüşlerinin %53,3'ü Kuzey Kıbrıs milli eğitim sistemi, politikaları ve felsefesi doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti eğitim sistemiyle paralel ve bağlantılı bir eğitim sistemi yapısı olduğu görüşü doğrultusundadır. Diğer katılımcıların %46,6'sı ise bu yönde net bir görüş belirtmemiştir.

(Ö (G3)): *"Eğitim Türkiye Cumhuriyetinden ithal edildiğinden; dokunulmazlığı olan tabii bir sistemdir."*

(OY (G5)): *"Eee.. Özellikle 1990'lı yıllardan sonra Türkiye'nin baskın eğitim karakteri ve felsefesi, ee... Kıbrıs'a yansımaktadır."*

(OY (G6)): *"Kültürümüze, özümüze ait bir şey yok, yok. Eğitim, Türkiye'ye ait ordaki sistem."*

(Ö (G14)): *"Türkiye Cumhuriyeti'ne paralel bir eğitim var."*

(Ö (G15)): *"Türkiye Cumhuriyeti ile eğitim sistemi paralel ve bağlı. Mesela, lise bitince ÖSS ile Türkiye'ye giderek yüksek öğrenim görebilmeleri için, bu yüzden eğitimde esneklik yok."*

• **Eğitim Sistemi yerel yönetimlerin (hükümetlerin) sürekli olarak değişim göstermesiyle etkili olarak değişime uğramaktadır.**

8 Okul yöneticisi ve 7 öğretmen katılımcının görüşlerinin %46,6 'sı temel eğitim felsefesinin KKTC'deki yerel yönetimin yani hükümetlerin sürekli olarak değişim göstermesiyle etkili olarak değişime uğradığı görüşü doğrultusundadır. Katılımcıların %53,3'ü ise bu yönde bir görüş belirtmemiştir.

(OY (G1)): *"Eğitim sistemi ve eğitim politikaları hükümete bağlı olarak sürekli bir değiştirilmeye tabii tutulduğundan belirgin bir felsefe ne yazık ki kalmamıştır."*

(OY (G5)): *"Sık olan iktidar değişiklikleri yaşanmaktadır."*

(Ö (G15)): *"Her gelen partinin kendine göre politikası var, o yönde ilerler. Çünkü sürekli bir değişim var alt ve üst değişimi."*

• **Eğitim sistemi siyasi/politik görüşlere göre yapılandırılan bir yapı boz tahtasına dönüşmüştür.**

8 Okul yöneticisi ve 7 öğretmen katılımcının görüşlerinin %46,6'sı Kuzey Kıbrıs Türk eğitim sisteminin siyasi/politik görüşlere göre yapılandırılan yapıboz tahtası haline dönüştüğü görüşü doğrultusundadır. Diğer katılımcıların %63,3'ü ise bu yönde net bir görüş belirtmemiştir.

(OY (G1)): “Yap-boz tahtasına gelen sistemden sağlıklı sonuçlar alabilmek neredeyse imkansız...”

(OY (G3)): “Bence ülkemizdeki eğitimdeki en büyük handikap, eğitimin devlet politikası haline getirilmemesi, eğitim malesef bizde de Türkiye’de de öyle. Siyasi görüşlere göre yapılandırılan bir yapboz tahtası.Eee, biraz önce öngördüğüm koşullara bağlı kalarak bu yapılmadığı sürece, eğitim yapboz tahtası olmaya devam edecektir malesef.”

(OY (G10)): “...bırak Milli Eğitim Politikasını, eee.. her hükümetin ayrı bir politikası, her bakanlığın ayrı bir politikası olması sebebiyle yap boz tahtası şeklinde bu kadar gün idare ettik. Yani işin doğrusu okullarımız malesef bugünün çocuklarına hitap etmiyor.”

(Ö (G14)): “Geçmişle, sizin okuduğunuz ve şimdiki dönem arasında uçurumlar kadar fark var. Başarıda buna göre endekslidir. Ona da inanırım. Gittik sonra başarı da, eğitim de, eğitim böyle yapboz tahtasına dönüştürülmesi nedeniyle giderek düşmektedir.”

Elde edilen katılımcı görüşleri doğrultusunda, temel bir eğitim sisteminin bulunmadığı en çok ifade edilen görüştür. Görüşmeler sonucunda KKTC eğitim sisteminde temel bir felsefenin varlığı, şayet varsa dahi bunun teori ve uygulama yönünde eksik kaldığı görülmektedir. Aynı doğrultuda KKTC eğitim sisteminin Türkiye eğitim sistemi ile benzer yani paralel bir yapıda olduğu ve eğitim sistemi üzerinde önemli bir etkisi olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, katılımcılar her gelen yeni siyasi görüşün kendi ideolojisi doğrultusunda yapılandığı ve eğitimde yapılan değişikliklerle eğitimin daha ileriye gitmek yerine daha geriye ilerlediği görüşündedir. Tüm bunlar ele alındığında eğitimin temel eğitim felsefesi dahil olmak üzere devletin siyasi etkinin eğitimde oldukça baskın bir yapıda olduğu ve mevcut yapı içerisinde hükümetlerin yapmak istedikleriyle eğitimi daha ileriye değil, olduğu yerde durmaya hatta gerilemesine neden oldukları şeklinde yorumlanabilmektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Felsefi Tercih Değerlendirme formu Ölçeğinin 5 alt boyutundan elde edilmiş dağılımlar incelenmiştir. Yapılan betimsel istatistik analizinde, katılımcıların İdealizm ve Deneyselcilik alt boyutlarında tercihlerinin eşit oranla en yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Katılımcıların en yüksek puanı eşit oranla ‘İdealizm’ ve ‘Deneyselcilik’ boyutundan aldıkları, sonrasında birbirine benzer ortalamalar ile ‘Daimicilik’ ve ‘Realizm’ boyutlarının geldiği, en düşük puanla ise ‘Varoluşçuluk’un boyutunun takip ettiği sonucu tespit edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde çeşitli kaynaklar doğrultusunda eğitim felsefeleri; Daimicilik, Esasicilik, İlerlemecilik ve Yeniden yapılandırıcılık olarak sınıflandırılmıştır. Fakat bu araştırmada kullanılan ölçek (FTDF) doğrultusunda bulguları elde ederken temel alınan eğitim felsefeleri şu şekildedir; Daimicilik, İdealizm, Realizm, Deneyselcilik ve Varoluşçuluk. Temelde yer alan eğitim felsefeleri ile araştırma genelinde bilgi ve bulgular doğrultusunda belirtilen eğitim felsefelerinin benzerlikleri görülebilmektedir.

Alan yazında eğitim felsefesini destekleyici sonuçlara ulaşılan çalışmalar bulunmaktadır. Doğanay ve Sarı (2003) çalışmalarında, kısmi olarak benzerlik gösteren aynı sonuçlara ulaşmışlardır. Çalışmalarında sınıf ve branş öğretmenlerinin sahip oldukları eğitim felsefesi olarak, ‘Deneyselcilik’ tespit edilmiştir, bu felsefi akım ilerlemeciliğin bir diğer adı olarak tanımlanabilmektedir. En az tercih edilen eğitim felsefesi olarak ise ‘İdealizm’ sonucuna ulaşılmıştır. Duman ve Ulubey (2008), Ekiz (2007), Karadağ, Baloğlu ve Kaya (2009), Altinkurt, Yılmaz ve Aytunga (2012) da benzer konuda yapmış oldukları çalışmaları kısmi olarak bu araştırmaya benzerlik gösteren sonuçlar tespit etmişlerdir. Kumral (2015) ile Aslan (2014) de çalışmalarında kısmi benzerlik gösteren sonuçlara ulaşmışlardır. Bu araştırmada nicel ölçeğine yer verilen Doğanay ve Sarı (2003) gibi en çok tercih edilen eğitim felsefesi akımı ‘Deneyselcilik’ olarak tespit edilmiştir. Fakat, farklı kaynaklarda en az olarak belirlenen ‘İdealizm’ akımı bu araştırmada eşit puan ve değerlerle ikinci en çok tercih edilen eğitim felsefesini ifade etmektedir. Bu sonucun diğer çalışmalara göre farklılık göstermesinin nedeni

olarak, uygulanan eğitim kademeleri veya uygulanan yapılardaki eğitim sisteminin yapılandırılmasından ötürü olabileceği yorumu yapılabilmektedir. Aynı zamanda Kozikoğlu ve Erden (2018) çalışmalarında, bu araştırma sonucu elde edilen bulguların tam tersi yönünde veriler ortaya çıkmıştır. Çalışmalarında öğretmen adaylarının en çok 'Varoluşçuluk' en az ise 'Esasicilik' eğitim felsefelerini tercih ettiklerini tespit etmişlerdir.

Araştırmanın nitel bulguları incelendiği zaman, katılımcıların alt boyutlar doğrultusunda sorulan sorulara vermiş oldukları cevapların birbirleriyle bağlantılı ve çoğu noktada yinelenen kelime kalıpları ve cümle yapıları içerdikleri görülmektedir. İlgili literatür incelendiğinde, KKTC Eğitim sistemine ait yazılı verilerde belirli bir felsefe anlayışının bulunmadığı, bu yönde olan bilimsel kaynaklarda ise, eğitim felsefesine ilişkin yazılı bir kaynağın bulunmadığı söylenebilmektedir. Fakat, nicel boyutta elde edilen veriler doğrultusunda katılımcılar en çok puanı 'İdealizm' ve 'Deneyselcilik' olarak tespit edilmiştir. Bu ise mevcut Türk Eğitim Sistemi ve dolayısıyla KKTC eğitim sisteminde ifadesini bulmakta olan 'Esasicilik' eğitim felsefesini kısmi olarak yansıtmaktadır. Bilindiği üzere esasicilik eğitim felsefesi, idealizm ve realizmden etkilenmektedir. Nitel bulgular sonucunda ise eğitim felsefesi anlayışlarının bu yönde devam ettiği görüşü bulunduğu söylenilebilmektedir. İlgili literatür incelendiğinde, KKTC Eğitim sistemine ait yazılı verilerde belirli bir felsefe anlayışının bulunmadığı, bu yönde olan bilimsel kaynaklarda ise, eğitim felsefesine ilişkin yazılı bir kaynağın bulunmadığı söylenebilmektedir.

KAYNAKÇA

- Altinkurt, Y., Yılmaz, K. ve Aytunga, O. (2012). İlköğretim ve ortaöğretim okulu öğretmenlerinin eğitim inançları. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(2), 1-19.
- Arslan, A (2016). *Eğitim Felsefelerinin Temelleri*. (3. Bölüm) (içinde 44-63). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Aslan, Ö. M. (2014). Eğitim felsefesi dersinin okul öncesi öğretmen adaylarının felsefi tercihlerine ve eleştirel pedagojiye yönelik görüşlerine olan etkisi. *Electronic Journal of Social Sciences*, 13(48).
- Baki, A , Gökçek, T . (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 1-21. Retrieved from <http://dergipark.org.tr/esosder/issue/6156/82721>
- Demirel, Ö. (2002). Eitimde Program Geliştirme (4. baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık Tic. Ltd.
- Duman, B. ve Ulubey, Ö.(2008). Öğretmen Adaylarının Benimsedikleri Eğitim Felsefelerinin Öğretim Teknolojilerini Ve İnterneti Kullanma Düzeylerine İlişkin Görüşleri. VI. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı (19 – 21 Mayıs / 2006).
- Doğanay, A.Sarı, M. (2003), İlköğretim Öğretmenlerinin Sahip Oldukları Eğitim Felsefelerine İlişkin Algıların Değerlendirilmesi, "Öğretmenlerin Eğitim Felsefeleri", Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1(3), S:321-337. DOI Number:<http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9342>, ISSN: 1308-2140.
- Ekiz, D. (2007). Öğretmen Adaylarının Eğitim Felsefesi Akımları Hakkında Görüşlerinin Farklı Programlar Açısından İncelenmesi. *Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 1-12.
- Ergün, M (1996). *Eğitim felsefesi*. Ocak Yayınları: Ankara.
- Ertürk, S. (1988). Türkiye'de eğitim felsefesi sorunu. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3, 11-16.
- Gutek, G. L. (2001). *Eğitime felsefi ve ideolojik yaklaşımlar (Çev. Nesrin Kale)*. Ankara: Ütopya Yayınları.
- Karadağ,E. Baloğlu,N. ve Kaya,S. (2009). Okul Yöneticilerinin Eğitim Felsefesi Akımlarını Benimseme Düzeyleri. *Kayı: Uludağ Üniversitesi Felsefe Dergisi*, 12, 181-200.
- Kozikoğlu, İ., & Erden, R. Z. (2018). Öğretmen adaylarının eğitim felsefesi inançları ile eleştirel pedagojiye ilişkin görüşleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 17(3).
- Kumral, O. (2015). Öğretmen adaylarının eğitim felsefeleri: Pamukkale üniversitesi eğitim fakültesi örneği. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*. 12.2(24), 59-68.
- Metin, M. (2014). *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Wiles, J. ve Bondi, J. (1984). *Curriculum development: A guide to practice (2.nd ed.)*. New York: Charles E. Merrill Publishing Company.

EXTENDED ABSTRACT

In this study, education philosophies are emphasized, which have an important effect in education system and which closely affect all elements and activities of education. The aim of this study is to determine and evaluate the opinions of school administrators and teachers on the national educational philosophy of the Turkish Republic of Northern Cyprus. In this research, a mixed research method consisting of qualitative and quantitative research methods was used. Scale and interview form were used to reveal the perceptions of school principals and teachers about educational philosophy of

TRNC. This scale and interview form were applied to the school administrators and teachers who work in official, private high schools and colleges and vocational high schools affiliated with GOÖD and MTÖD connected to MoNE in 2018-2019 academic year. As a result of the application, the scale was applied to 150 school administrators and teachers, and interviews were conducted with 15 school administrators and teachers. 15 trainers (8 managers and 7 teachers) who work in 18 schools in total in the 2018-2019 academic years, which are affiliated to the general secondary education office and vocational technical education department of the TRNC Ministry of National Education. "Philosophical Choice Form" is used in order to describe the views of school administrators and teachers on educational philosophies in the quantitative dimension of the research and it was examined whether the educational philosophies of the participants. According to the form, the Idealism and Experimentalism were most accepted and the Existentialism was least accepted education philosophy. In the qualitative dimension of the research, opinions of school administrators and teachers about TRNC National Education philosophy (such as politics, goals, etc.) were investigated. Information was obtained through an interview form consisting of semi-structured questions from school administrators and teachers who participated in the study. As a result of the research, the participants stated that there is no philosophy of education in line with the TRNC national education.

LIVING SPACE FOR GLOBAL EDUCATION: THE VINZIRAST STUDENT AND HOMELESS CO-HOUSING PROJECT

Mina LAHLAL

M.D., Mag.a, Medical University of Vienna

Orcid: <https://orcid.org/0000-0001-9571-7802>

minschi@gmx.at

Received Date: 13-01-2019

Accepted Date: 09-11-2019

Published Date: 31-01-2020

Abstract

A co-housing project has opened its doors in Vienna, Austria, and is unique in being a formalized living space with shared flats for formerly homeless and students intermingled together. How this unconventional housing project came about will be traced back from the idea at a massive student protest to the final restoration of an old inner city house by the architects of Gaupenraub and finally the moving in with all social dynamics and conflicts which could be observed between the inhabitants but also with the chairing NGO "VinziRast". Besides the manifold stories to be told from this spin-off, transdisciplinary work, limitations, challenges and global education opportunities will be highlighted and discussed.

Keywords: Global education, the vinzirast student, homeless, project

INTRODUCTION AND RESEARCH MOTIVATION

Housing has often been reduced to a place where one might find some sleep in a fast-paced working routine and „home“ is often associated with leisure and an intimate environment. In its minimalist form it is represented by the Japanese sleeping boxes offering a few square meters to rent for a quick sleep before moving on and which can often be found in international airports at an astronomic price. What does "home" mean to globetrotters using the web platform www.couchsurfing.org to find their next host and a cozy bed for their trip around the world or continent? They often find themselves being very warmly welcomed and provided with all information and company they might have wished for. And what about those traveling with <http://campinmygarden.com/> or <https://warmshowers.org> (which focuses on globetrotting cyclists)? These ways of traveling might offer unique opportunities to transgress the boundaries of feeling estranged to a region and its people while offering deeper and eye-level insights into society – hence inscribing themselves in a tradition of global education.

What about permanent residences? Can they be a treasure to global education? In a fast-paced world focused on concepts of usability, utilitarianism, short-term responsibilities, consumerism, lack of responsibility for exploitative systems, competition and anonymity, counter-currents to the mainstream have emerged – in education this might be coined by global education. In the housing sector eco-housing projects (like the semi-nomadic and autarkic housing provider www.wohnwagon.at) have emerged as well as integrative housing bridging generations. Such a co-housing project has opened its doors in Vienna and according to the Reuters staff is unique at a worldwide scale in being a formalized living space with shared flats for formerly homeless and students.¹

I had the chance and felt the obligation to be part of the student protests which led to the emergence of this concept and later on moved in (and out) with the first lot. In the following the focus will be on tracing the history of the project as well as the current relevant aspects and opportunities that such „homes“ offer for those willing to learn and be challenged on their couch and their balcony in their leisure time.

Declaration of interest

None to declare – besides being a former inhabitant of the VinziRast mittendrin.

¹Besides Reuters also quoted in: Endl, M. (2012). *Viele Säulen stützen einen Menschen*. Augustin. 30.10 2012 <http://www.augustin.or.at/article2083.htm>

TABLE OF CONTENT

Introduction and research motivation

#Unibrennt's up-shoots: the emergence and transformation of an idea

Grassroots democracy, Dotmocracy and "It doesn't fit the concept..."

Visiting Gramsci at VinziRast mittendrin or can the subaltern speak?

Migrating books and explosive libraries

On men's wood workshops and women's sewing machines (and naughty bicycles)

Three women down – on babies and other inadequacies

Monty Python on building a community

Free market social economy – Charitable or profitable?

Food coops for sustainable, self-sufficient and responsible food chains?

Summary: Histories from afar countries, rebellious fruits and life-long learning

#UNIBRENN'T'S UP-SHOOTS: THE EMERGENCE AND TRANSFORMATION OF AN IDEA

The history of this idea until its realization is in itself enshrined in a process largely marginalized from the classical educational careers and the scientific society as well as professional life and the success-oriented society. The project mingling students and formerly homeless is (as so many creative moments) not entirely attributable to a single person, but to a cooperation – it was the living reality during the months-long protests in 2009 against the inefficient higher educational system first in Vienna, Austria, then all over Europe and partially overseas that set the spark.

Criticism was broad and encompassed the mismanagement of financial means, while repeatedly and forcibly (finally illegally) installing school fees though most students already work besides studying in order to finance their education. Furthermore the school fees seemingly mostly financed the bureaucracy, since students largely had to be refunded by the grant system, because of their neediness and while this was ongoing still offering unimproved poor studying conditions over decades as for example overflowing classes (taking classes sitting on the floor) and narrow-minded solutions like restricting access to university in order to cater for elites and children from wealthy families with all long-term consequences for society as observable in the Anglo-Saxon system.

These protests were initiated by the students of arts and found immediate resonance which led to the auditorium maximum (largest lecture hall) being squatted as well as a wave of solidarity with demonstrations and similar actions at a national and later on at an international level. These protests partially paralyzed the university life and gave room to an alternative program: talks by critical philosophers as Konrad Paul Liessmann, sketches by satirists like Alfred Dorfer, the UN rapporteur Jean Ziegler visited this space with a lecture as well as musicians with sociocritical statements.

The protests were based on creative forms of protests like the clowns army and besides sleeping facilities open to everybody also offered a platform for reflection on communication and changes urged for society. The decisions were taken on a grassroots democracy basis with plenary sessions being accessible remotely via live streams. Care was taken to allow for a broad inclusive process with a gender-sensible list of speakers (when remarkably more men had spoken, a woman raising her hand would be bypassed further to the top of the list) as well as defining the space as a non-discriminatory space (e.g. in terms of sexism, racism etc.). The pooled idea of the people gathered indeed offered ideal grounds for several spin-offs that still exist today as a valuable complementing puzzle to the society and allowed for many instructive personal developments.

The self-organized kitchen was supported by the working hands of all and one could pay as much as one could or wanted for the food. It is to note that large parts of society were showing their solidarity and not only school teachers, unions, political parties, but every morning several stacks of warm croissants appeared quite automatically at the gates of the university while vegetable donations were flowing in in humongous amounts.

Why all these detailed descriptions? It will be important for the following and in order to understand the roots and the basis for such a project to be born. Free or unconditionally affordable food, a huge warm place to sleep in with a sleeping bag, a challenging cultural-political program, an environment that was not automatically excluding people with psychiatric diseases or handicaps (on the contrary the crisis management team and first aid station run by the students was supporting integrative or co-existence approaches), feeling welcome etc... led to rumors spreading amongst the homeless community and an inflow of people from the streets. They became part of the community instead of being marginalized, which might have weakened the image of the protests in the media nevertheless this new responsibility was borne by the students as part of their draft of a critical society.

What however should happen to them, when finally after a few months and just before Christmas time the police ended the squat? Where were those to go who as foreigners were not entitled to programs sheltering homeless people and did not have access to the state based social net of support? What with those who couldn't stay away from their addiction to alcohol and may not stay in such places? What with those psychotic homeless people who enjoyed the exchanges with students... to the extent of having a clear mind while interpreting a most beautiful Mozart sonata on one of the pianos brought to the squatted audimax lecture theater?

This encounter with Raffael was one of the moments that burned themselves in my mind... I only knew him as a person running around on a fast pace, wetting himself and making little sense, but on the piano this middle-aged gentleman would tell me where to improve my interpretation of Bach and a bit of his story that led him astray as one of the promising piano students passing entrance exams to finding himself on the street – advising me on how not to end up doing similar errors. A few minutes of sanity and then I didn't see him again. I was struck and knew that such persons could teach profound lessons on life (and on the piano).

Most obviously other bridges and bonds across society were laid meanwhile and so a group of students grew the idea of a shared living space for homeless and students out of the frustration of finding those they came to know out on the street once again in winter time. Interestingly enough during the protests the social workers followed the homeless into the audimax lecture theater and tried to recruit some of the students (amongst the crisis management team run on a voluntary basis) for their organizations because they were impressed by the interpersonal and organizational competencies found on-site.

One night while walking around the not-so-young and “eternal student” Peter Nitsche, who up to now is highly involved in several grassroots common welfare projects and has quite a colourful vita from pedagogy to fine arts, from Tibetan medicine and wild herbs to filming and political work, had the idea of using one of the long-term empty houses close to university as a living space shared by students and homeless. He contacted a building contractor, Mr. Haselsteiner, who had previously supported other charitable projects and tried to persuade him. Via Mr. Haselsteiner he got in touch with Cecily Corti from the homeless shelter VinziRast (under the aegis of the church), who was impressed by the ideas and the eagerness of the students and the project was sealed. A group of students from the student protests, Peter Nitsche, Emily Kollarz, Gregor Kollwanger and Karin Stanger (to name a few) took over the cooperation and planning together with the VinziRast team after Mr. Haselsteiner put the considerable financial means to their free disposition in order to buy the dilapidated building situated in a wealthy and central area of Vienna. The planning, construction and renovation work of the 150 year old Biedermayer house were concerted with the architect Alex Hagner, who worked together and at eye-level with homeless people at the construction site². He

²Stemmer, M. (2013). *Obdachlose in der Studenten-WG*. Der Standard. 21.05.2013.

repeatedly stated not to have had a more dedicated and responsible team on any of the construction sites he had worked before - two of the workers passed away due to their long-term medical sequelae of their rough life during that time. The architecture itself could easily fill a scientific review, with all the attention paid to details: restoration was done carefully and old material recycled, it became a low-energy house, water is caught from the gutter for the plants, the wood from vegetable transport boxes were used to line a parquet on the ceiling, the shared flats are smaller as opposed to the large communal kitchens and living rooms in order to facilitate mingling, at the ground floor the wood, sawing and steel workshops as well as a restaurant with no pressure to consume should offer opportunities to open the house to the neighborhood and allow for creative occupation and finally an ample and wooden roof-top terrace as well as a large veranda should offer a slice of luxury while using cheap materials in a creative way...

All the way the team was working together, however from the students' side only two are left today... (why this is so, will be discussed in the following chapters).

In May 2013 the house was inaugurated and welcomed its inhabitants who were picked again in a collective process and were to live in mixed shared flats with always homeless and students sharing a flat together. An exhibition of art works by Elsie Herberstein, who came to the project through her family ties with Cecily Corti and has previously published a sketchbook with notes on a homeless shelter in Paris, was part of the program. She came from France to draw portraits of the inhabitants and those working at the construction site while they were refurbishing the walls. This offers an example how any discipline can embrace global education targets.

Completing the protest culture of the rather up-scale opening of the house by the wife of the Austrian president amongst others there was a rebellious line-up: the quite exceptional instrumental band La Masutra famous for composing a protest song against the abolition of the integrity of the International Development Studies curriculum honored the crowd with their witty lyrics.³ (International development studies were a critically minded bachelor and masters degree challenging global, social and economic disparities as well as the role of the key players and the aid system. It was curtailed to a master – seemingly the history of the African or South American continent, international politics, economy, sociology as well as global questions can well be fitted into two instead of six years training only in order to save the budget of the university who at that time was ruled by the not so angelic mathematician “Prof. Engl” – according to himself – called into to the directorate to produce beautiful financial statistics for the uni. Who then needs bothersome critical minds? Especially if the curriculum was initially designed as a bottom up process by students and to the dismay of some it became increasingly and quite uncontrollably popular across European borders at an unseen pace).⁴

GRASSROOTS DEMOCRACY, DOTMOCRACY AND “IT DOESN'T FIT THE CONCEPT...”

After the moving in of all house members decisions over decisions had to be taken – but how? On the one hand executive board members uttered their willingness and relief to delegate as much as possible to the house community in order for the inhabitants to sort as much as possible themselves. On the other hand the authority of the board and its decisional capacities were not to be undermined. It was quickly apparent that at the student level grassroots democracy with its sign language allowing to speed up discussions was the gold standard. Representative democracy as well as top down approaches were not much trusted. The executive board members were partly neither familiar with the

³ <http://www.lamasutra.org/index.html>
International Development-Studies- Song: <http://www.youtube.com/watch?v=-6eRKgNiZns>

⁴ More detailed information can be read up on:
Endl, M. (2012). *Viele Säulen stützen einen Menschen*. Augustin. 30.10 2012
<http://www.augustin.or.at/article2083.htm>
Aichhorn, V. (2010). *Obdachlose in die Mitte holen*. *Bezirkszeitung Alsergrund*. 02.11.2010
<http://www.meinbezirk.at/wien-09-alsgrund/chronik/obdachlose-in-die-mitte-holen-d28376.html>

grassroots democracy nor used to stick to a list of speakers in chronological order, even less to mind a gender balance amongst the speakers. The ex-homeless seemed mostly surprised and unsure how to respond – being used to letting “them (note by the author: authorities) decide who make better decisions than us”. Part of them renounced to attend the plenary sessions which after very tough negotiations were shaped into grassroots democracy. The other part made use of their voice and adapted to this new right to shape things in the community and took on responsibilities as well as animating discussions and decisions. During the first months there still weren't any formal “house rules”... each shared flat did their own, as did then again each floor for the communal spaces at their level and the once monthly plenary session molded the larger decisions. This last part seemed the hardest. The executive board didn't trust the community to look after the top roof veranda and though promised to be openly accessible locked it down so it “would be clean for the graduation parties” (note: this fancy place with a touch of luxury cannot be legally rented out by this Not-for-profit-organization but a “suggested donation of 400€” was the engineered loophole). In general the board had quite restrictive policies at hand regarding keys of the workshops etc. which finally were thrown over, similarly to their ideas about binding cleaning assignments for individuals or restrictive (no overnight) visit policies.

What emerged from the community was quite different: lists where hung up where everyone's name was listed as well as fields for date and tasks performed, so that whenever someone did a bit of cleaning he/she could fill in what was done (so really lazy ones could be spotted at least) – everything on a voluntary basis with no binding schedule.

Furthermore one floor established the use of dotmocracy as a means of deciding quickly within larger groups with differing schedules on emerging problems: this means that a sheet of paper on the communal fridge has a proposal on it and underneath one can make a dot in the field of different graduations between “agree” and “disagree” with ones signature and possibly a comment. With dotmocracy for example it was decided to get rid of the huge donated TV in the communal living room since all the dots were favorable.

These examples illustrate how insight into political decision making and its alternatives can be won via a housing community project and how tricky it can be to involve people who are used to decisions being made for them (in homeless shelters, during imprisonment, within a violent childhood, while being administrated by the unemployment services, etc.). However not only those unused to speak up for themselves have a chance to develop more self-determination and thinking in alternatives, but also those used to placing their statements in debates learn from the others: often (sadly and discussed more in detail later on) Gramsci's concept of hegemony proves right but as a first step to allow for a sincere inclusion into debates the persons used to academic debates are requested to speak “so that everyone can understand” – an important skill if a more global understanding and empathy is to be achieved.

These processes can be analyzed under the global education perspective as a didactic of opening doors towards solidarity and challenging “the obviously true” via an environment permissive to irritating questions instead of instigating rules/norms/knowledge (unilaterally).

Nevertheless “It doesn't fit the concept...” is the final bastion of the leading team as a questionable veto. This is when solidarity comes into play and the restrictive visitor policy is undermined by a lively traffic of illegal visitors through the house (friends, family, people urgently in need of a shelter, partners, one night stands, daughters and sons or just children)... and the forced-upon policy of having to report overnight stays, have them in a separate room for which to pay, is just bypassed by a system of solidarity.

VISITING GRAMSCI AT VINZIRAST MITTENDRIN, OR CAN THE SUBALTERN SPEAK?

This raises the question whether the subaltern as coined by Spivak can have a say when faced with those in power. In this case Gramsci's concept of hegemony often proved valid: the ex-homeless were

often easy to seduce (which doesn't mean that all the students used the chance to speak up for themselves). Partially the formerly homeless were not keen on losing this “beautiful house” they could call their home, especially in a context where oftentimes authority was made clear not to be challenged. Hence some would accept and defend the initially put forward “offer to show gratitude to the board of the house”: working for free in the restaurant (a GesmbH “separate” from the house, but the profit would go to the VinziRast association) on a weekly basis being even denied the tip, though they had been initially determined not to play along with what they themselves defined as exploitation. Similarly the eloquent argumentation of the high society chair-women of the VinziRast, though sometimes quite illogical and against the interests of the inhabitants, was often accepted in the same way the Queen of England or the Church are glorified and venerated amongst the poor, even though both have accumulated considerable amounts of wealth overtime which is not shared out to the needy. At times where the leading board of the VinziRast feared not being able to win on conflicts of importance to them or set rules, the invasion of the plenary session by board members working in a different project and house was used as strategy: being invited for (not so objective) mediation purposes they suddenly made up around half of the crowd and actually gave their opinion though only being briefed about one side of the story and were used to build up social pressure even though it had been decided initially that a maximum of three board members were allowed on the plenary sessions. After having to listen to the buoyant discussions and the contrasting opinions from the inhabitants, it was noticeable that those mediators didn't dare interfering, needed to close their information gap and remained mute.

MIGRATING BOOKS AND EXPLOSIVE LIBRARIES

A library and study room were meant to be openly accessible for others and installed on the first floor. Before the official inauguration of the house some volunteers from the VinziRast association took on the responsibility to put the donated books that had been randomly shelved into a logical order. The inhabitants had added some of their private books they recommended into the shelves so that they could be accessible for everyone. Unfortunately it was noted way to late that quite a few books (private ones and donated) were chucked away instead of being passed on by eager to help affluent volunteer housewives called in by the board: amongst others they encompassed testimonies on world war two, as well as an expensive Japanese dictionary (manifold French dictionaries were kept as well as other colonial/European languages) and a compendium about sexual violence within the church (!) – while deeply trivial literature and a multitude of esoteric and religious books were left in under the section “psychology and religion”.

This unfortunate incident entailed heated discussions on self-determination of the inhabitants regarding the library, the (il) legitimacy of throwing books and donations away as well as which standards of segregation were to be used. This finally led to the decision that the library should be managed communally by the inhabitants and that further interference from the side of the association was not appreciated.

Besides the communal use of private books, the inhabitants also installed a raspberry pi computer to access the internet: This was developed at the University of Cambridge and is a computer the size of a bank card which works entirely open source and costs around 25 USD. This was developed in order to make an easily adaptable computer for pedagogic purposes in areas and schools where access to IT is limited at an international scale. This “gadget” hence represents a tool encouraging the acquisition of knowledge not only in a passive way since its open source code challenges commercial IT products and tackles curiosity as well as DIY skills (of programming or using these malleable computers as interfaces for other ideas).

Furthermore a book from <http://www.bookcrossing.com/> was abandoned to be found: this is a platform where books can be sent to travel around the world trough being left anywhere in a marked plastic bag with instructions and tracked online and then picked up by a random interested person. Besides these

two initiatives the wall was self-conquered for critically minded art: a collage of magazine faces and bodies intermingled with “space invader against racism/sexism...” signs and other activist tags.

ON MEN'S WOOD WORKSHOPS AND WOMEN'S SEWING MACHINES (AND NAUGHTY BICYCLES)

A Finnish inquiry has set the targets for basic education in 2020⁵ – amongst others manual and communication as well as innovative skills were seen as valuable global education targets. In this perspective it was an interesting decision within the VinziRast mittendrin to open different workshops for the community: a wood and steel workshop as well as a sewing room. Besides the global education aspect the therapeutic work, psychological well-being as well as mingling into the neighborhood represented central considerations. Many students and ex-homeless (especially at the formerly squatted audimax) have a high interest in music while having quite advanced trumpet, piano, guitar, singing skills... a room for music was however not anticipated or not defined, because of concerns regarding “noise” and the neighbors.

It is also quite interesting how tricky the issue of where to store the bicycle became: technically and legally every dorm has by law to accommodate enough parking space for bicycles. The VinziRast mittendrin however doesn't officially run as a dorm, hence this law was not applicable. The leading board insisted that bikes could be parked outside on the public space, ignoring the fact that with over 6000 bikes stolen a year Vienna is ranking just behind the theft strongholds Berlin and Hamburg and that bikes are one of the main and cheapest means of transportation for the less wealthy.⁶ Leaving those in the courtyard would disturb the restaurant costumers but a rain exposed patch of about two square-meters was finally successfully lobbied and subsequently not surprisingly happened to be constantly crammed with bikes.

Let's however return to the workshops... they were the source of long discussions, because involvement of women was not anticipated (though not unwelcome the involvement of motivated ladies fell prey to recurring amnesia): those responsible for the workshops were automatically assigned men – only after several reminders that there were interested women present, did the board accept to hand over one set of keys to a keen woman too. It was furthermore clear that the workshop were going to be run by a male carpenter and in the following mostly men were approached regarding coordination regarding the workshop. The offer to invite the feminist carpenter team from “sunwork”⁷ who had long-standing experience working with schools and unemployed people was met with surprise by the board and quickly forgotten.

Similar stereotypes were found in other areas... The sewing workshop only involved women (not by explicit male exclusion though) and the volunteers involved in helping the board members of the VinziRast were in overwhelming numbers women (only two persons however are employed with a salary by the VinziRast, one being a man).

THREE WOMEN DOWN – ON BABIES AND OTHER INADEQUACIES

It was regretted that there were so few homeless women on the streets of Vienna – the board was unaware of hidden homelessness amongst women – so that after one female inhabitant was hooped out for inappropriate behavior only one female ex-homeless remained in the house (the excluded lady repeatedly stated having worked as a b-girl... and this might explain part of her disinhibited behavior and eccentricities, but excluding such persons would mean excluding any person visibly branded from

⁵ <http://www.edu.gov.on.ca/bb4e/finlandEn.pdf> [accessed 09.11.2016]

⁶ <http://presse.geld.de/geld-artikel/studie-fahrradklau-in-deutschland-osterreich-schweiz-haufigste-diebstahle-pro-einwohner-u-a-in-munster-bern-oldenburg-salzburg-schadenshohe-allein-in-deutschland-uber-120-mio-e/>

⁷ <http://www.sunwork.at/> and <http://sunwork.at/modellprojekte/elektra-lehrwerkstatt.html> [accessed 09.11.2016]

sexwork/prostitution). The unbalanced gender ratio tipped further over when two other emancipated young students moved out – amongst others because of the pressure to conform to gender stereotypes. The unsaid is that children were not expected to be guests to the VinziRast mittendrin since this environment was declared as unsuitable for young children hence the building did not conform to child safety. This means that families are turned down or that only one member can live in the house without the children – something inconceivable for many women that temporarily live in battered women shelters or for parents in general.

Nevertheless children have been visitors repeatedly even if secretly (since many do have close relatives and friends with children) – as soon as the board came to know those children were chucked out with their family and visiting policies were established including the constraint of having to notify visitors to the board and that guests have to sleep in a separate payable room, if he/she was to stay longer than one or two nights. On a humorous note: alternating one night stands were denounced as absolutely unacceptable by the chairwoman of the VinziRast.

Another regrettable gender-relevant incident was the sexual harassment and stalking of a female inhabitant of the vinzirast mittendrin within the house premises – which was perpetrated by a gentleman known to the board (as inhabitant of the other homeless shelter run by the VinziRast). No action was taken and it was especially refused to relocate the gentleman's psychotherapy to another location than the room on the same floor than the victim's, though the man was not even living on the VinziRast mittendrin premises – the request being termed as intolerant against persons with mental illnesses. The subject of harassment was rather played down and no open discussion was sought. This changed when the house community decided to call the police. Then the board got a befriended psychotherapist involved: the latter invited both the perpetrator and the victim (who didn't know each other much before) to a little productive conversation again on the house premises. This was followed by another conversation where Ms. Corti joined in – according to the victim an "impossible conversation" ensued which made her leave the discussion. There was a lack of neutral positioning to be observed, the therapist having to defend her client and her being a friend of Ms. Corti who led a board who at no point clearly positioned itself to matters of sexism. In this context the statement that the short trousers (it was summer and the lady was a cyclist) were causative to the harassment fell. Medically speaking victim-blaming is unacceptable and the modus operandi observed ranges between lacking awareness of the delicacy to most absurd proceedings which are prone to engender to re-traumatization – particularly when minding that about a fifth of women have faced sexual and/or partner-related violence before.⁸

MONTY PYTHON ON BUILDING A COMMUNITY

The previously mentioned tense situation regarding visitors was the result of the board holding on to the hypothesis that it was important "that a community forms". One could argue that with all the gossip going around the house and the decisions being taken in the community – a community feeling had already arisen. Is there the need for everybody to be best friends and to define a community via the exclusion of others... "the strangers" to the house? This might be perceived as rather unsettling especially since those who physically built the house and had been involved right from the beginning found it difficult to find a room in the house hence were denied to be part of the community. Who are then "the others"? Such statements had an unsettling resemblance to the networking of the rich via Lion's Club and other clubs with restricted access as well as a taste of the process of crowd control meticulously described under the pen name Morton Rhue by Todd Strasser in the novel "The Wave" (1981). This escalating school experiment based on real circumstances had three central slogans, one of them being "strength through community".

⁸ FRA European Union Agency For Fundamental Rights. (2012) *Gewalt gegen Frauen: sie passiert täglich und in allen Kontexten*. Press release. <http://fra.europa.eu/de/press-release/2014/gewalt-gegen-frauen-sie-passiert-taglich-und-allen-kontexten> [accessed 09.11.2016]

In this context the excerpt from the lyrics of the Monty Pythons song “All for one” is quite indicative of realities of unreflected group dynamics and membership.

*“All for one
One for all
All for one
And one for all
Some for some
None for none
Slightly less for people we don't like
And a little bit more for me”*

FREE MARKET SOCIAL ECONOMY – CHARITABLE OR PROFITABLE?

The central question here is: no money is dirty? Is it acceptable that a place for alcoholics be sponsored by a brewery (in this case Ottakringer)? The social acceptance of alcohol being so high – it seemed unthinkable to the leading team to run a gastronomy without alcohol knowing that there had already been cases of self-endangering (such as trying to grasp an electric saw blade) and running-down the beer tap before the restaurant opened its doors. The stance being that it was a person’s individual freedom to choose to drink excessively – this however knowing that students and alcoholics on the same ground would lead to a quite permissive milieu for alcohol consumption while there are people living in the house who are just back from their detox. One person freshly back from detox hence was in no time successfully hooked back on heavy drinks.

This might seem frustrating, the issue at stake however is that as a matter of fact the restaurant largely profits of alcohol and its alcoholic inhabitants especially since the chef doesn’t want to set any limits and all the responsibility is pushed on the individual who is threatened with loosing his/her room, if he/she was to be exceedingly verbally or physically abusive. It is to note that problems rarely arise from drinking in the room or the beer bought at the supermarket or outside: either those persons stay in their room or have to find their way home... which somehow represents a challenge that is not present when the bar is just on the ground floor. Another ethical conflict is that their friends and flat-mates (who are working in the restaurant) are the ones forced by the chef to serve their completely drunk and shattered friend – which leaves them in a dilemma.

Working for the restaurant or the VinziRast itself is another difficult subject since a lot has happened unofficially, bypassing gastronomic work/salary regulations for all but a minimal official staff of five. Similarly also regarding the carpenter in the workshop – it seems to be easy to abuse those who might not have had a straight career and have addictions or a criminal past. Whatever low the salary and the lacking health and social insurance they may feel obliged to honor the chance that life has given them.

The differing understanding and appreciation of the lieu itself (and art) as well as the social sellout is illustrated by the action taken with respect to the Banksy graffiti which was found in the house: part of the wall was removed and auctioneered by the board for a few hundred euros to a private person. It is to say that Banksy’s works are – as their inherent rebellious, subversive and thought-provoking nature as crème de la crème of street art – usually appreciated for free as gift to all on street walls and public places or, at times, find their way to the most prestigious international art museums and galleries.

FOOD COOPS FOR SUSTAINABLE, SELF-SUFFICIENT AND RESPONSIBLE FOOD CHAINS?

With the opening of the VinziRast a food coop was also introduced to the house. A food coop consists of a group of people who fetch fruits, oil, vegetables, grains, juices, even shampoo etc. on an alternating basis from the farmers, hence bypassing intermediate trade therewith also long transport and cooling or CO2 conservation chains. The bottom line is that they allow for easier planning for the farmer by guaranteeing to sell off specific amounts ordered and 100% of the return goes to the farmer – no marketing etc. needed, while the gap between the farmer and the consumer is bridged. Of course

the produce is seasonal, regional, organic and in this specific case the food coop is vegan, which means that costs and the energy wasted for the cool storage of milk, meat and cheese are nil. The food is fetched once a week: on that afternoon a week one person is responsible for the “shop” – a room where all the members can pop by and fetch what they ordered or may need.

Organizations such as food coops try to work bare of hierarchies, which entails that decisions are taken in plenaries where each member can shape the organization in a grassroots democracy. In Vienna there are quite a few of these food coops and they are spreading quite quickly. This choice was quickly adopted by the inhabitants, however more from the students side than the ex-homeless who often preferred to stick to discount supermarket ware. It is to note that part of the food was also dumpster dived by the students (partially from organic supermarkets) and that the formerly homeless inhabitants felt skeptical about this way of acquiring food. This practice of taking food from the bins has sometimes been labeled as theft by the supermarket chains (huge amounts are thrown away in order not to dump the price and to cater for the large variety of fresh vegetables, breads and other perishable goods still available just before closing time on a Saturday) and has meanwhile found a legal platform via official cooperations with the supermarket chains: <http://at.myfoodsharing.org/>. A movie offering a deeper insight on food waste is: “Taste the waste” by Valentin Thurn (2011) and it is this documentary work that triggered efforts in changing the food chain policies within the German government as well as building the leverage and awareness to force conventional production to cooperate with projects like <http://at.myfoodsharing.org/> for at least image purposes.

It is to note that the food coop was not that welcomed by some of the members of the board of management who had difficulties to embrace the idea and couldn't picture how food could be stored in a room that doesn't have a fridge and is not essentially that cool. The “necessity” for a room of silence/meditation room was easier to endorse than such a project that is often in the hands of younger people and has a touch of “guerrilla”. More about this on: <http://foodcoops.at/>

Nevertheless as part of the steps towards a reintegration into a regular work life and its responsibilities as well as an occupational “therapy” an elevated herbs and vegetable bed was installed on the terrace with the help of the students from the University of Natural Resources and Life Sciences in Vienna (the BOKU). It is meant to be taken care by the house community and care was taken in the choice of seeds and plants (i.e. plants from the seed conservation NGO “Arche Noah” and similar projects were preferred). This approach can be thought on a more global scale within the aim of the urban gardening network <http://www.gartenpolylog.org/de> which propagates communal gardens as places conveying political, ecologic, social, pedagogic and personal (i.e. views on the world and global relationships) room for action.

SUMMARY: HISTORIES FROM AFAR COUNTRIES, REBELLIOUS FRUITS AND LIFE-LONG LEARNING

It is to conclude that the VinziRast mittendrIn offers a rare meeting and communal living space for indeed heterogeneous parts of the society. More information or a different viewpoint can be found in Hannappels text which focuses on the possible degrees and challenges in participation at the VinziRast⁹. The specificities of this living arrangement engender that the focus is laid on (re)acquiring many competences/skills that are described within the set of global education targets on the one hand, on the other hand it challenges the participants whichever social background they belong to, to reconsider their preconceptions (e.g. it often are the ex-homeless who wish for more cleanliness as opposed to the students) and develop the ability to adapt to and to learn from each other. This may be a long way to go... and it often seems easier to learn within one inhabitant to the other as vertically

⁹ Hannapel, L. (2011) *Herausforderungen bei der Beteiligung in Planungsprozesse am Beispiel des Projekts VinziRast MITTENDRIN*. Seminar paper for the Sociology Department of the Technical University. 30.09.2011 http://www.vinzirast.at/fileadmin/www_files/mittendrIn/Hannappel-VinziRast-MITTENDRIN.pdf

between the inhabitants and the board. As an example quite a few formerly homeless who live on social security are quite impressed how the students manage to live on so little money by going dumpster diving, not needing the newest of the newest and rather going to the second-hand, MA 48 (garbage collection) or free shops (so-called Schenke or Kost-nix-laden... the physical pendant to the freecycle networks on the world wide web). Countless discussions have been led about the value of money in social life and orthodox versus heterodox economy amongst those formerly homeless and the students. In this house one can learn face to face from the high-flying high potentials about their commitment to social critical projects, one can hear Austrians and native-speakers chatting in Swahili at the patio, one will find many open doors to creatively refurbished rooms, inhabitants might tell about their time in prison and the fear that the son might repeat the same errors, and lots of knowledge can be found from architecture, political actionism, theater acting etc. and both sides be it the socially committed students or the former homeless have had extensive travel experiences as refugees, following a beloved one into another country, as mercenary to the french Legion, wanting to see the world or as bodyguard to some Saudi Prince.

Histories are told about the faraway homes as e.g. Tanzania, Senegal, Czech Republic, Afghanistan etc. and Chechen food is served. Interestingly the disparities between continents still remain minor as opposed to the social disparities from the dumps to the high society – Bourdieu's social divide and the consequences of his “habitus” sometimes remains insurmountable. Many creative and social-critical constructive fruits have emerged from the squatting of the audimax and the so-called unbrennt movement: Besides the Vinzi Rast mittendrin, a critical-satirical newspaper “über.morgen” has emerged as well as WienTV which are socio-critical TV news screened online by anyone interested in participating. Sadly, the WienTV¹⁰ project was refused a room at VinziRast for being too much avantgarde, too political and critically-minded while not “being of use to the house”.

That working with homeless is quite “en vogue” and that the stories told in such milieus can be worth a listen is exemplified by homeless people being invited to share their life experience during living-book days at libraries but also by the recent “social-entrepreneurship or -innovations” like Pragulic in Prag or Supertramp in Vienna where homeless people have been asked to offer (at times quite pricy) guided tours through the city as they see it. While being a chance it also bears the trap of social voyeurism similar to “humanitarian tourism/travel” or disaster tourism (sometimes also referred to as dark, black or grief tourism).

As has been mentioned earlier on several lines of conflict have arisen between the so-called audimaxists (or like-minded critical inhabitants) and the board – which led to the sad circumstance, that all students but two left the project at the board-level (as a reminder: those who actually had the idea and organized the capital to buy the building). Today in the boulevard media it has become a pet project of VinziRast and Ms. Corti. It would have had the potential to be more – for example not to deceive in the gender perspective: whether at the level of restraining women in their role and audibility, or quite basically at failing to notice the need for sheltering the less obviously visible women on the streets, the parents with children who built the very building, ladies who may be socially inappropriate when displaying the scars from working in the “sex trade”, or just refraining from passivity and victim blaming when sexual harassment occurs under their umbrella. Still, this house is indeed a house with many open doors intellectually as well as physically and in itself a quite respectable achievement. Formerly homeless experience more freedom to decide and how to negotiate it. Whose rooms are these today? Who is to decide? Who decides what “fits into the concept”?

Organizational life-long learning would be the challenge for the VinziRast mittendrin over the next few years... The “classical” homeless shelter that the VinziRast has been running for about a decade in the 12th district initially didn't allow foreigners (!), dogs or couples in... it is only over time and as a

10

<http://wientv.org/>

process of negotiation that those were allowed to use the emergency shelter too. As a movement issued against social Darwinism, now partly run by wealthy housewives with Helper syndrome, this house in its foundation already bridges large disparities let-alone the homeless as a social fringe group. By this it teaches tolerance, solidarity with the poor, equality, inclusion and co-operation and hence promotes aspects of global education. While the architect tried to imagine a building that represents the good life for all principle as well as the careful use of resources [and was awarded the Urban Living Award]¹¹, one might wonder if those leading the project now are able to genuinely grasp that their power results from the “unfair distribution of opportunities and resources” and self-critically reflect on it. The VinziRast mittendrin might definitely challenge attitudes and encourage reflection on the world – especially on what is possible and what not. The poor might have more need but also experience and fearlessness to rely on their social capital, systems of cooperation [bare of ideas relying on trading favors] or “entraide” [as coined by the french word] – here those who are in possession of wealth may have the opportunity to learn. Unfortunately as Eric Kandel puts it in his preface to “The age of insight” (2012): “A brain scan may reveal the neural signs of depression, but a Beethoven symphony reveals what depression feels like.”

Can one teach to someone who lived life in comfort what excruciating hunger, poverty or despair feels like? I wonder. The only time I received food without requesting any was from a seller in Cameroon. Though I belonged to those privileged he read hunger in my eyes. It wouldn't happened here [in the so-called 1st world]. Here I find myself ironically illegally hiding someone in my room who refurbished this homeless/students co-housing project with his hands and lost his flat – he was turned down at VinziRast mittendrin because he had a newborn child and children were not allowed. Now that finally his wife and the baby have left him because of his precarious living circumstances there is no room free anymore and dare he sleep on the terrace or the workshop where he works everyday! I don't think precarious life can be comprehensible to those who only know wealth or forgot about the post-war times. It would need a lot of Beethoven.

LIMITATION AND BACKGROUND

This text reflects the beginnings of the VinziRast mittendrin from its birth to its early first steps at a half year. The author moved into the VinziRast mittendrin with the first batch of inhabitants as an international development studies student and is now training as a trauma surgeon.

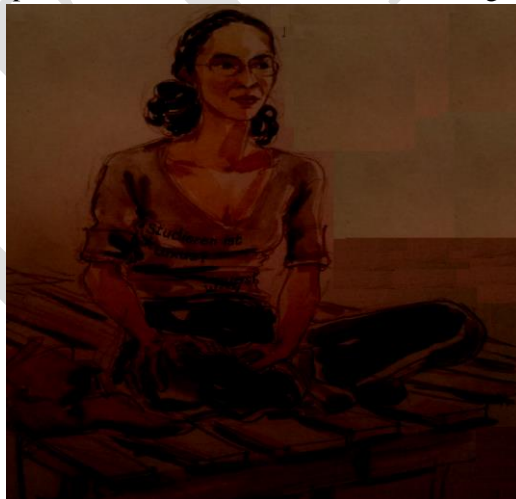

Figure 1: Portrait of the author at the former construction site of VinziRast mittendrin by Elsie Herberstein in 2013.

¹¹

09.11.2016]

http://www.azw.at/data/media/cms_binary/original/1393434212.pdf [accessed

Figure 2: Peter Nitsche, who had the idea to convert the long-term vacant pram manufacture into a student/homeless co-housing project.

<http://www.meinbezirk.at/wien-09-alsgergrund/chronik/peter-nitsche-hatte-die-idee-fuer-das-haus-der-begegnung-das-bis-2012-in-der-waehringerstrasse-entsteht-m162544.28376.html>

Figure 3: Cecily Corti (middle), the restaurant manager (below) and VinziRast mittendrin inhabitants of the first hour (around)

<http://blogs.r.ftdata.co.uk/photo-diary/files/2013/05/Mittendrin.jpg>

All weblinks – where not explicitly stated – in this paper have been accessed in 09/2013.

References

- Aichhorn, V. (2010). *Obdachlose in die Mitte holen*. *Bezirkszeitung Alsergrund*. 02.11.2010 <http://www.meinbezirk.at/wien-09-alsgrund/chronik/obdachlose-in-die-mitte-holen-d28376.html>
- Endl, M. (2012). *Viele Säulen stützen einen Menschen*. *Augustin*. 30.10.2012 <http://www.augustin.or.at/article2083.htm>
- Endl, M. (2012). *Viele Säulen stützen einen Menschen*. *Augustin*. 30.10.2012 <http://www.augustin.or.at/article2083.htm>
- FRA European Union Agency For Fundamental Rights. (2012) *Gewalt gegen Frauen: sie passiert täglich und in allen Kontexten*. Press release. <http://fra.europa.eu/de/press-release/2014/gewalt-gegen-frauen-sie-passiert-taglich-und-alien-kontexten> [accessed 09.11.2016]
- Hannapel, L. (2011) *Herausforderungen bei der Beteiligung in Planungsprozesse am Beispiel des Projekts VinziRast MITTENDRIN*. Seminar paper for the Sociology Department of the Technical University. 30.09.2011 http://www.vinzirast.at/fileadmin/www_files/mittendrin/Hannappel-VinziRast-MITTENDRIN.pdf
- International Development-Studies- Song: <http://www.youtube.com/watch?v=-6eRKgNiZns>
- Stemmer, M. (2013). *Obdachlose in der Studenten-WG*. *Der Standard*. 21.05.2013 <http://wientv.org/>
- http://www.azw.at/data/media/cms_binary/original/1393434212.pdf [accessed 09.11.2016]
- <http://www.meinbezirk.at/wien-09-alsgrund/chronik/peter-nitsche-hatte-die-idee-fuer-das-haus-der-begegnung-das-bis-2012-in-der-waehringerstrasse-entsteht-m162544.28376.html>
- <http://blogs.rftdata.co.uk/photo-diary/files/2013/05/Mittendrin.jpg>
- <http://www.edu.gov.on.ca/bb4e/finlandEn.pdf> [accessed 09.11.2016]
- <http://presse.geld.de/geld-artikel/studie-fahrradklau-in-deutschland-osterreich-schweiz-hufigste-diebstahle-pro-einwohner-u-a-in-munster-bern-oldenburg-salzburg-schadenshohe-allein-in-deutschland-uber-120-mio-e/>
- <http://www.sunwork.at/> and <http://sunwork.at/modellprojekte/elektra-lehrwerkstatt.html> [accessed 09.11.2016]

KLASİK DÖNEM ODA MÜZİĞİ REPERTUVARINDA KONTRBASIN YERİ¹

THE PLACE OF DOUBLE BASS IN THE CLASSICAL PERIOD CHAMBER MUSIC REPERTOIRE

Hale DURU BASMACIOĞLU

Doç., Anadolu Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü, Yunus Emre Yerleşkesi, Eskişehir, Türkiye

Orcid: <https://orcid.org/0000-0001-8240-9050>

hdbasmaciog@anadolu.edu.tr

Ezgi ÖZOK

Anadolu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Eskişehir, Türkiye

Orcid: <https://orcid.org/0000-0001-6856-8784>

hbasmaci@gmail.com

Received Date: 17-12-2019

Accepted Date: 21-01-2020

Published Date: 31-01-2020

Öz

Bu çalışmada Klasik Dönem oda müziği repertuarında kontrbasın nasıl bir yere sahip olduğu araştırılmıştır. Dönemin oda müziği literatürü taranmış ve kontrbaslı eserlerin listesi oluşturulmuştur. Ortaya koyulan bu veriler doğrultusunda, yapılan çalışmanın gerek konser performanslarına, gerekse eğitim müfredatına katkı sağlayacağı ve rehber niteliğinde olacağı düşünülmektedir. Tarihsel sürece bakıldığında; Klasik Dönem, kontrbas müziği ve tekniğinin gelişmesi bakımından oldukça zengin bir dönem olarak karşımıza çıkar. Bu dönemde solo bir çalgı olarak da değer görmeye başlayan kontrbasın orkestra içinde alışlagelmiş kullanımının dışında, oda müziği eserlerindeki rolü de değişmiş, eşlik çalgısı özelliğine ek olarak solo partilerde kendisine yer bulmuştur. Bu bağlamda Klasik Dönem, çalgının literatürü, tekniği ve kullanımı açısından dönüm noktası olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Terimler: Kontrbas, Klasik Dönem, Oda Müziği

Abstract

This study examines the places of double bass in the Classical Period chamber music repertoire. Chamber music literature of the period was searched and a list of works with double bass was created. It is believed that based on such data the study will contribute to concert performances and the educational curriculum and serve as a guide as well. When the historical process is considered, the Classical Period is a very rich era in terms of the development of double bass music and technique. In this period, besides traditional use of the double bass in the orchestra, which started to be appreciated as a solo instrument, its role in chamber music works changed and attained a place in the solo parties in addition to its feature of being an accompaniment instrument. In this context, the Classical Period is considered as a turning point in terms of literature, technique and usage of the instrument.

Keywords: Double bass, Classical Period, Chamber Music

Giriş

Bu çalışmanın amacı, Klasik Dönem'de oda müziği türünde üretilen eserlerde kontrbas kullanımı ile ilgili tarihsel süreci incelemek, eser örneklerine yer vermek ve klasik stilde bestelenen bu dönem eserlerine dikkat çekmektir. Bunun yanında, kontrbas repertuarından derlenen Klasik Dönem'e ait kontrbaslı oda müziği eserleri listelenerek, başta öğrenciler olmak üzere tüm kontrbas icracılarının kullanımına sunulmuştur.

Avrupa'da Orta Çağ'dan başlayarak gelişim gösteren çok seslilik, farklı çalgıları ve ses renklerini müziğe kazandırmış, müzikal yaratıcılığı zenginleştirmiş ve müziğin evrensel kimliğe bürünmesini desteklemiştir. Çok sesliliğin gerektirdiği ses genişliği ve farklı tınılara duyulan ihtiyaç doğrultusunda bas sesli çalgılar ortaya çıkmıştır. Bununla beraber Orta Çağ'ın son periyodunda başlayan Rönesans

¹ Bu çalışma Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yeri adlı yüksek lisans tezinden derlenerek oluşturulmuştur.

Dönemi'ndeki bilimsel, teknik ve sanatsal gelişmeler, müzik alanında da beklentileri yükseltmiştir. Bu beklentiler çalgıların kapasitesinin gelişmesine ve çeşitlilik kazanmasına zemin hazırlamıştır. Bas çalgıların evrimi sürecinde kontrbas, modern haline ulaşana kadar birçok aşamadan geçmiştir. Orkestradaki eşlik rolü ve solo çalgı olarak kullanılmasının yanı sıra oda müziğinde de yer edinmiştir. Bunun yanında kontrbaslı oda müziği eserlerinden oluşan ayrı bir repertuvar da oluşmuştur. 21. yüzyılda kontrbaslı oda müziği eserlerinin sayısının yaklaşık olarak 4000'i aştığı bilinmektedir.

“Oda müziği, küçük solistik kadrolar; düolar, triolar, kuartetler vb. için yazılmış her türden müziktir.”² Çıkış noktası vokal müzik olan oda müziği, saray içinde soylu kesim için küçük bir odada veya salonda icra edilen bir müzik türü olarak filizlenmiştir. Zaman içinde değişime uğrayan oda müziği kavramı, farklı bir kimliğe bürünerek konser salonlarına taşınmış ve geniş kitlelere ulaşmıştır.

Çalışmanın içeriğinde, Klasik Dönem'e ait oda müziği eserlerinde kontrbasın yeri, işlevi ve kullanımını incelemeye odaklanılmıştır. Çalışmanın üç ana ögesi olan Klasik Dönem, oda müziği ve kontrbas ayrı başlıklar altında genel bir çerçevede incelenmiş ve buna bağlı olarak kontrbasın oda müziğinde kullanımı konusunda bir değerlendirme yapılmıştır. Klasik Dönem sürecine odaklanılmakla birlikte, birbirleriyle olan etkileşimini ortaya koyabilmek için Barok ve Romantik Dönemler ile ilgili bağlantılara da yer verilmiş, araştırma kapsamında listelenen eserler yalnızca oda müziği eserleri ile sınırlı tutulmuştur.

Öncelikle kontrbasın öncelikle fiziki tanımı yapılmış, daha sonra tarihsel gelişimi, orkestradaki yeri ve solo olarak kullanımı araştırılmıştır. Çalışmanın devamında oda müziğinin gelişimi ve dönemlere göre oda müziğinde kontrbas kullanımı incelenmiştir. Çalışmanın son kısmında ise Klasik Dönem'in özellikleri, Klasik Dönem oda müziğindeki kontrbaslı eserler ve Klasik Dönem'den Romantik Dönem'e geçiş değerlendirmesi sunulmuştur. Klasik Dönem'de kontrbasın oda müziğinde kullanılış şeklini anlayabilmek için gerek solo gerekse oda müziği alanında birçok eser vermiş olan bestecilerin katkıları üzerinde durulmuştur.

Araştırmanın hazırlanmasında Klasik Dönem, oda müziği ve kontrbas hakkında ulaşılabilmemiş olan, yazılan kitap, makale, bildiri, yüksek lisans ve doktora tezlerinden oluşan basılı yayımlar incelenmiştir. Türkçe kaynakların yanında yabancı literatür mümkün olduğu kadar araştırılmaya çalışılmış, uluslararası akademik veri tabanları taranmıştır.

Literatürde çalgının isminin Türkçe kullanımında “kontrabas” şeklinde yazıldığı görülse de, bu çalışmada Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlüğü esas alınarak “kontrbas” şeklinde yazımı kullanılmıştır.

Kontrbasın Tarihsel Gelişimi

Kontrbas, keman türünden kalın sesli yaylı saz olarak tanımlanmaktadır.³ Diğer yaylı çalgılardan farklı şekilde Alman ve Fransız arşeleri olarak adlandırılan iki çeşit arşe modeli bulunmaktadır. Fransız kontrbas arşesi, biçim ve tutuş şekli bakımından viyolonsel arşesine benzer bir yapıdadır. Alman arşesi ise avuç içinde kavranan bir topuğa sahiptir. Kontrbas tarihinin ileri gelen bestecilerinden Domenico Dragonetti, Alman ekolüne ait avuç içi arşe stilini, Giovanni Bottesini ise viyolonsel geleneğini takip ederek Fransız stiline uygun arşeyi el içinde kullanmıştır. Franz Simandl tarafından şekillendirilen Alman arşesi 21. yüzyılda bütün Avrupa'da oldukça yaygın hale gelmiştir.

Kontrbas, evrim sürecinde modern haline ulaşana dek akort, ebat ve şekil itibarıyla pek çok aşamadan geçmiştir. Yüzyıllar boyunca kontrbas kadar değişim geçiren başka bir çalgı yoktur.⁴ Kontrbasın 16.

²U. Micheals ve G. Vogel (2015). *Müzik Atlası*. (Çev: Semih Uçar), İstanbul: Alfa Yayınevi, s.319

³http-1: <http://sozluk.gov.tr> (Erişim Tarihi:05/07/2019)

⁴G. Raschen (2009). *Chamber Music With Double Bass: A New Approach To Functionand Pedagogy*, University Of North Texas, Doctor of Musical Arts, s.15

ve 17. yüzyılda yaygın biçimde kullanılan viyol ve keman ailesinin bas çalgılarından evrimleştiği bilinmekle birlikte, 500 yıllık tarihinin büyük bir kısmında viyol ailesinin kalın sesli çalgısı olan viyolon ile benzerlik göstermektedir. “16. yüzyılda, kemanın kendisi hariç, keman ailesinin en büyük çalgıları için ‘violone’ ve Portekiz’de de ‘Rabecaon’ kullanılmıştır.”⁵ Viyolon, 19. yüzyıla kadar sıklıkla kullanılmış, daha sonra yerini kontrbasa bırakmıştır.

Kontrbasın Orkestradaki Kullanımı

Orkestra kavramının iyice olgunlaşması ile kontrbas ve benzeri bas çalgıların orkestraya dahil oluşu Barok Dönem’de gerçekleşmiştir. Kontrbasın orkestra içinde önem kazanması 1600’lerin sonlarına doğru başlamıştır. Franz Joseph Haydn, senfonilerinde kontrbasa ayrı bir parti vererek bu çalgının diğer bas çalgılardan bağımsız olarak kullanımına öncülük etmiştir.

Klasik Dönem’in başlarında armonik yapıyı destekleyen ve güçlendiren bir unsur olarak kullanılan kontrbas, orkestranın yapısının zenginleşmesi ile vazgeçilmez bir çalgı haline gelmiştir. Kontrbaslar, senfonik eserlerin icrasında ritmik yapıyı taşıyarak orkestrayı bir arada tutmakla birlikte, hacimli sesleriyle armonik zeminden sorumlu bir işleve sahiplerdir. Bu özellikleriyle orkestranın bel kemiği olarak da görülmektedir.

Barok çalgı topluluklarındaki klavsen ve bas çalgıların seslendirdiği şifreli basa dayanan *basso continuo* (sürekli bas) geleneğinde, kontrbas diğer bas çalgılarla birlikte etkin bir rol oynamıştır. Bunun yanı sıra, Klasik Dönem’de viyolonsel partisini bir alt oktavdan seslendirerek armoninin bas seslerini kuvvetlendirme görevini devam ettirmiştir. 18. yüzyılın son çeyreğine doğru, senfonide sürekli basın etkisinin azalmaya başladığı görülmektedir.

Klasik Dönem’in ortalarında orkestradaki müzikal ağırlık, yaylı çalgılara, özellikle de kemanlara bırakılmıştır. Üflemeli çalgılar yaylı çalgıları destekleyen ve armonik yapıyı kuvvetlendiren bir işlev üstlenmiştir.

Romantik Dönem’in yaratıcılık anlayışıyla bestelenen, Klasik Dönem’e göre daha zengin, yoğun ve renkli eserlerin yorumlanması dönemin orkestrasında değişikliklere yol açmıştır. Çalgıların teknik kapasitelerinin genişlemesi, kullanılan çalgı çeşitliliğinin ve sayısının artması ile 20. yüzyılda orkestra nitelik ve nicelik bakımından doruğa ulaşmıştır. Özellikle Hector Berlioz ve Gustav Mahler’in kalabalık eserlerini seslendirmek için orkestra salonlarının da sahnesi ve kapasitesi genişlemiştir. Romantik Dönem orkestrası, müziğin duygusal yoğunluk içeren eserleri ile ses yelpazesine karşılık veren bir şekilde tarih boyunca en geniş şekline ulaşmış ve radikal değişikliklere sahne olmuştur.

Kontrbasın orkestradaki konumu, yeri ve işlevinin bu değişimlerden etkilenmemesi mümkün değildir. Besteciler eserlerinde, kalabalıklaşan orkestranın bas ihtiyacını karşılamak üzere sayı olarak artan kontrbaslara solo olarak ve öne çıkan partilerle yer vermişlerdir. Klasik Dönem’de olduğu gibi viyolonsel partisini katlama, bas partisini kuvvetlendirme ve destek verme işlevinden sıyrılan kontrbasın, Romantik Dönem orkestrasında ayrı bir melodik çizgiye sahip ve bağımsız sololar seslendiren bir rolde olduğu görülmektedir.

Kontrbasın Solo Kullanımı

Orkestra çalgısı olarak ortaya çıkan kontrbasın solo olarak öne çıktığı eserler ilk olarak 18. yüzyılın ikinci yarısında görülmeye başlanmıştır. “Kontrbas için bilinen en eski solo konçertolar Carl Ditters von Dittersdorf ve Wenzel Pichl tarafından 1760’larda yazılmıştır.”⁶ 1760-1812 yılları arasında 18’i

⁵E. Gül (2002). *Kontrbasın Tarihsel Gelişiminde Giovanni Bottesini*. Eskişehir, Sanatta Yeterlilik Tezi s.4.

⁶P. Burn (2000). *A New History of the Double Bass*. Fransa: Paul Burn Productions, s.103.

⁶Gül (2002), a.g.k., s.4

Johannes Matthias Sperger'e ait olmak üzere 28 kontrbas konçertosu bestelenmiştir.⁷ 1763 yılında, Haydn'ın kontrbas için bir konçerto yazmış olduğu bilinmekle birlikte bu eserin günümüze kadar ulaşması mümkün olmamıştır.⁸

18. yüzyılın ikinci yarısında virtüözite gerektiren birçok eserin çıkış yeri Mannheim Okulu olmuştur. Kontrbas solo literatürünün "Altın Çağı" olarak nitelendirilen bu döneme damgasını vuran besteciler arasında Johann Baptist Vanhal, Franz Anton Hoffmeister, Leopold Kozeluch, Carl Ditters von Dittersdorf, Anton Zimmermann, Franz Antonio Hoffmeister, Antonio Capuzzi ve Johannes Matthias Sperger bulunmaktadır.

18. yüzyılın ortalarından sonuna kadar önde gelen kontrbas sanatçıları, "Viyana Akordu" kullanmışlardır. Kalından inceye fa-la-re-fa#-la olarak akortlanan, genellikle beş telli, dönemin bas çalgıları viyolonlar, kırık akorların ve arpejlerin çalınışını kolaylaştırmıştır.⁹ Akort sisteminin en büyük engeli, re majör veya si minör gibi tonların çalınışını kolaylaştırırken, mi bemol majör, do minör, si bemol majör gibi tonlardaki eserlerin çalınışını zorlaştırmasıdır. Viyana akorduyla birlikte kullanılan "Viyana Basları" özel bir şekle sahiptir. Bu çalgılar, gamba şeklinde, arkası düz, omuzları tepeye doğru eğimli ve viyol köşelerine sahiptir.

18. yüzyılda Viyana akordu ile yazılan eserlerin 21. yüzyılda seslendirilebilmesi için modern kontrbasa uyarlanması gerekmektedir. Editörler eserleri kalından inceye mi-la-re-sol seslerinden oluşan orkestra akorduna veya solo eserlerde kullanılan *scordatura* akort, fa#-si-mi-la seslerine uyarlamaktadırlar. Bu durum eserlerin teknik anlamda zorlaşmasına yol açmıştır. Uyarlamalarda genellikle parlak bir ton elde etmek için solo akort tercih edilse de, Rodney Slatford gibi bazı modern editörler eserleri bir ton kalına aktararak orkestra akordunda çalınabilecek şekilde uyarlamışlardır.¹⁰

Oda Müziğinin Genel Tanımı

Soylu kesimin yaşam alanları çevresinde ortaya çıkan bir tür olmasından dolayı oda müziğinin başlangıcı için kaynaklarda kesin bir yer ve mekân belirtilmemiştir. 17. yüzyıl içinde İngiltere ile İtalya'daki türlerden doğan ve yaygınlaşmaya başlayan oda müziği tanımının kökeni vokal müziğe dayandırılmaktadır. 17. yüzyıla kadar bağımsız olarak da kullanılan çalgıların, Rönesans ve Orta Çağ süresince vokal ağırlıklı yapılan toplu müziklere eşlik konumunda yer aldığı görülmektedir. 18. ve 19. yüzyıldan itibaren oda müziği daha çok çalgılar için yazılan formlar etrafında şekillenmiştir.

17.-18. yüzyıl başlarında görülen iki tür sonat, *sonata da camera* (oda sonatı) ve *sonata da chiesa* (kilise sonatı), oda müziği ve oda müziğinin etrafında şekillendiği trio sonat ile bağlantılıdır.

Sonata da camera, çalgılar için oda müziği niteliğinde bir form olarak tanımlanmaktadır.¹¹ Dans adımlarından ilham alan *sonata da camera*, İtalya'da Barok Dönem'in en çok kullanılan formudur. *Sonata da chiesa* formunda ise bölüm isimleri, dans terimleri yerine tempo terimleriyle adlandırılmıştır.

⁷H. Jacobson (1988). The Edition of an Unpublished Contrabass Solo-Quartet by Franz Hoffmeister. *The Journal of the International Society of Bassists Vol.15/1* s. 58

⁸Burn (2000), a.g.k., s.103

⁹G. Raschen (2009). *Chamber Music With Double Bass: A New Approach To Function and Pedagogy*. University Of North Texas, Doctor of Musical Arts, s.15.

¹⁰Jacobson (1988), a.g.k., s.61.

¹¹A. Say (2003). *Müzik Tarihi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, s.211.

Sonata da camera ve süit formlarından alınan hızlı ve yavaş dört bölümlü yapı sonat formunun kimliğini oluşturmuştur.¹² Sonat bölümlerinin sayı ve süreleri, formun birçok örneğini veren Arcangelo Corelli (1653-1713) ile birlikte belli bir sistematige oturmuş ve besteciye özgün bir hale gelmiştir.

Oda Müziğinde Kontrbas Kullanımı

21. yüzyılda kontrbaslı oda müziği eserlerinin sayısının 4000'e ulaştığı bilinmektedir. Uluslararası Kontrbasçılar Birliği (ISB) üyelerinden Paul Nemeth, 4000 civarında kontrbaslı oda müziği eserlerinden oluşturduğu online veri tabanı ile repertuarın genişliğine dikkat çekmektedir. Murray Grodner'in "Comprehensive Catalogue of Music, Books, Recordings and Videos for the Double Bass" çalışması da alana katkı sağlayan önemli kaynaklardan biridir.

Repertuar zenginliğine karşın kontrbasın oda müziğindeki kullanım olanaklarının yeterince değerlendirilemediği düşünülmektedir. Gudrun Raschen, 2009 yılında yaptığı "Chamber Music with Double Bass: A New Approach to Function and Pedagogy" adlı doktora çalışmasında kontrbasın oda müziğindeki önemini şu şekilde dile getirmiştir:

Kontrbasçıların solo ve orkestra repertuarına daha çok odaklanmaları, oda müziğinin ayrılmaz bir parçası olan kontrbasın ihmal edilmesine yol açmıştır. Kontrbas, genellikle alandaki tarihsel bilgi eksikliği ve repertuarın yeterince farkında olunmaması nedeniyle Amerika'nın önde gelen üniversitelerinin oda müziği müfredatlarına dahil edilmemektedir.¹³

Aynı çalışmada viyolon/kontrbasın yer aldığı 858 adet ikili eser, 810 adet üçlü eser, 544 adet dördümlü eser, 860 adet beşli eser, 484 adet altılı eser, 332 adet yedili eser, 368 adet sekizli eser ve 303 adet dokuzlu eser olduğu belirtilmektedir.

ISB'nin 2011'de yayınlanan çalışmasında bu eserler arasından en sık icra edilen ilk 10 eser şunlardır:¹⁴

1. Schubert "Trout" Kentet
2. Mozart "Eine Kleine Nachtmusik"
3. Beethoven "Septet"
4. Schubert "Oktet"
5. Dvorak "Kentet"
6. Rossini "Viyolonsel ve Kontrbas için Duo"
7. Prokofiev "Kentet"
8. Schulhoff "Konçertino (flüt, viyola ve bas için trio)"
9. Rossini "Kuartetleri"
10. Boccherini "Kentetleri (op. 39)"

Klasik Dönem Öncesi Oda Müziği ve Kontrbas Kullanımı

Barok Dönem oda müziği, trio sonatın etrafında şekillenmiştir. Trio sonat, sürekli bas partisi ile beraber birbirini takip eden ve aynı müzikal temayı paylaşan iki üst partinin oluşturduğu üç sesli bir yapıya sahiptir. Soprano partide vokal olabildiği gibi tiz sesli çalgılar da yer alabilmektedir. Sürekli bas partisi ise viyol, viyolon, fagot gibi tek sesli bas çalgılar ve klavsen, org, lut gibi çok sesli çalgılar tarafından çalınmaktadır. Corelli, trio sonatın mimarı sayılmaktadır. George Frideric Handel (1685-1759), François Couperin (1668-1733) ve Antonio Vivaldi (1678-1741) de trio sonatın diğer temsilcilerindedir.

¹²Mimaroğlu (2014), a.g.k., s.45.

¹³Raschen (2009), a.g.k., s.1.

¹⁴C. Hoock, L. Levitt, K. Muroki (2011). 2011 ISB Convention Panel Discussion. *The Bassist's Guide to Chamber Music and Ensembles*. s.1. <https://www.isbworldoffice.com/assets/2011/2011-ISB-Bassists-Guide-Chamber-Music-Ensembles.pdf> (Erişim tarihi: 10.07.2019)

Bas çalgılarının, 17. yüzyıl boyunca reçitatifler, trio sonatlar, solo ve orkestra süitleri başta olmak üzere bütün müzik türlerinde kullanıldığı görülmektedir. Erken Klasik Dönem’de, kontrbasın oda müziğindeki kullanımı -besteciler bas partisini “viyolon” veya “kontrbas” olarak belirtmediği sürece kesin olarak bilinmemektedir. Erken Klasik Dönem’de bas partisini “viyolon” veya “kontrbas” olarak belirtilmediğinden dolayı, kontrbasın oda müziğindeki kullanımı konusunda kesin bir bilgiye sahip olunamamaktadır.

Kontrbaslı oda müziği eseri besteleyen ilk kontrbas sanatçısı ve besteci Jan Dismas Zelenka (1679-1745)’dir.¹⁵ Besteci 1721-1722 civarında, daha sonraları “üçlü sonatlar” olarak bilinen altı eser yazmıştır. Zelenka’nın iki soprano çalgı, fagot ve sürekli bas için “üçlü” veya “dörtlü” sonatları dönemin oda müziği anlayışını yansıtan örneklerdendir.

Klasik Dönem Özellikleri

Klasik Dönem, kesin çizgilerle olmamakla birlikte 18. yüzyıl ortası ve 19. yüzyılın ilk yarısı arasında yaşanan evreye verilen isim olarak müzik tarihinde yer almaktadır.

Barok Dönem’in kontrpuantal yapısı, Klasik Dönem’in öne çıkan bestecileri Mozart ve Haydn’in tarafından ana unsur olarak görülmemiştir. Genel anlamda bestecilerin kullandığı sade üslup, Klasik Dönem’in sanat anlayışı ile örtüşmektedir.

Klasik Dönem’de, Aydınlanma Akımı, insana verilen önemin arttığı bir düşünce şeklini temel olarak 18. yüzyılda yayılmaya başlamıştır. Dönemin sosyal yaşamını etkileyen Aydınlanma Akımı sonrası sanat ve düşüncenin bireye yoğunlaşması, müziği de halka yönlendirmiş, soyluların zevkine hitap eden bir anlayıştan geniş kitlelere hitap eden bir biçime dönüştürmüştür.

18. yüzyılın ilk yarısında dönemin müzik anlayışını önemli derecede etkileyen “Mannheim Okulu”, çalgı müziği ve orkestra anlamında birçok yeniliği başlatan bir dönüm noktası olarak bilinmektedir. Bohemyalı kemancı ve besteci Johann Stamitz (1717-1757) ve dönemin yetenekli müzisyenlerden oluşan orkestra üflemeliler ve yaylıları bir araya getirildiği bir oluşum olmuştur. Yenilikçi fikirler ortaya koyan orkestra, tınısal arayışlar ve nüans çalışmaları gibi özellikleri ile Avrupa’yı etkileyen bir konuma gelmiştir. Viyana Klasikleri olarak bilinen Mozart, Haydn ve Beethoven, sayısız eserin yaratıcıları olarak dönemin eksenini oluşturan bestecilerdir.

Dönemin sık tercih edilen türleri sonat, senfoni ve kuartet olmuştur. 18. yüzyılın ilk yarısında piyanonun icadı ile birlikte piyano, klavsenin yerini almaya başlamıştır.

Özellikle oda müziğinde dönemin anlayışı ile yeni gelişen bazı türler görülmektedir. “Viyana serenadı, divertimento, cassation, notturmo gibi yapılar barok orkestra süiti ile klasik senfoni arasında köprü oluşturan hafif türlerdir.”¹⁶

Klasik Dönem Oda Müziği ve Kontrbasın Yeri

18. yüzyılın ilk yarısında, trio sonat, orkestra eserleri ve reçitatifte viyolonun sık kullanımı, oda müziğinin yükselişine zemin hazırlamıştır. Viyolon, kısa sürede Klasik Dönem divertimentosuna adapte edilmiş ve oda müziğinde sürekli bas işlevinden sıyrılmaya başlamıştır. Viyolon J. Ch. Mann, L. Borghi, Dittersdorf’un duolarının içinde, I. Holzbauer, A. Lotti ve J. Haydn’in triolarında, Telemann, Joseph ve Micheal Haydn ve Mozart’ın (KV 239) kuartetlerinde, A. Filtz, Dittersdorf ve Albrechtsberger’in kentetlerinde görülmektedir.¹⁷

¹⁵Raschen (2009), a.g.k., s.6.

¹⁶İlyasoğlu (1996), a.g.k., s.52.

¹⁷Planyavsky (1998), a.g.k., s.125

Müziği kategorilendirme girişimi bazı partiler arasında belirsizliğe yol açmıştır. Orijinal olarak bariton, viyolon ve piyano ya da orkestra için yazılmış Mozart'ın “*Per Questa Bella Mano*” eserinde bas partisinin viyolonsel için yazıldığı belirtilen edisyonlar bulunmaktadır. Buna bağlı olarak notaların orijinal el yazmaları olmadan, hangi çalgılar için yazıldıklarının tam olarak anlaşılabilmesi, kontrbas repertuarında belirsizliklere yol açmaktadır. Haydn'ın erken senfonilerindeki bas soloların özellikle viyolon için yazılmış olmasına rağmen viyolonsele adapte edildiği görülmektedir.¹⁸

Mozart'ın, on çalgıdan oluşan, bas, kontrbas ve orkestra için bestelediği “*Per Questa Bella Mano*” adlı eseri kontrbas için teknik pasajlar içermektedir (Bkz. Görsel 1).

Görsel 1. *Per Questa Bella Mano*¹⁹

Mozart, on üç çalgı için yazdığı “*Gran Partita*” isimli serenatında, kontrbasa yer vermiştir. Michael Haydn (1737-1806) ve George Albrechtsberger (1736-1809)'ın kilise müziklerinde bas partisinin etkin rolünü, öncelikli olarak viyolonun üstlendiği bilinmektedir. Johann Joseph Fux'un öğrencisi olan Albrechtsberger, Fux'un trio sonatlarını geliştirerek üç partili divertimento olarak kullanmıştır. Albrechtsberger kontrbaslı yedi yaylı kuartet, altı yaylı kentet ve altı yaylı altılı bestelemiştir. Michael Haydn'ın kontrbaslı dört triosu, yedi yaylı kuarteti, beş kenteti ve iki altılısı bulunmaktadır.

Michael Haydn gibi Mozart da kontrbasa eserlerinde yer vermiş, kilise triolarında, erken dönem serenad ve divertimentolarında kullanmıştır.²⁰ Bestecinin, “*Serenata Notturna KV. 239*” eserinde iki keman, viyola ve kontrbas solist çalgılar olarak; iki keman, viyola, viyolonsel ve timpani ise eşlik çalgıları konumunda yer almaktadır. Mozart'ın kontrbası kullandığı diğer eseri ise en bilinen eserlerinden olan *Eine Kleine Nachtmusik*'dir.

Klasik Dönem'de kontrbası oda müziği türünde ön planda kullanan bir diğer besteci ise, altı yaylı kentet serisini 1782'de iki keman, viyola ve iki viyolonsel için besteleyen Karl Ditters von Dittersdorf (1739-1799)'tur. 6 numaralı kentetinde olduğu gibi ikinci viyolonsel partisi, viyolonsele yazıldığı biçimde veya bir oktav tizleştirilerek kontrbasa uyarlanabilmektedir (Bkz. Görsel 2).

¹⁸Raschen (2009), a.g.k., s.8

¹⁹Raschen (2009), a.g.k., s.9

²⁰Raschen (2009), a.g.k., s.16.

Görsel 2. Dittersdorf Kentet No.6 (1782) (Bir oktav tizleştirerek kontrbasa uyarlanmış viyolonsel partisi)²¹

İtalya’da doğan ancak kariyerinin büyük bir bölümünü İspanya’da geçiren Luigi Boccherini, birçok eserinde kontrbasa yer vermiştir. Aynı zamanda viyolonselci olan bestecinin, “Viyolonsel ve Basso için Sonatlar” gibi bazı eserlerini kontrbas sanatçısı olan babası Leopoldo Boccherini için bestelediği düşünülmektedir. Özellikle senfoni ve konçerto gibi orkestral eserlerinde daima en kalın parti için *basso* ifadesini kullanmıştır. Bu ifade ile hangi çalgıların öngörüldüğü belirsizdir. Eserlerin modern edisyonları oda müziği repertuarında kontrbasçılar tarafından sıkça kullanılmaktadır.

Boccherini’nin, kontrbasın kesin olarak yer aldığı ifade edilen eserleri Op.16 altı divertimentosudur. Boccherini’nin İspanya’daki ilk çalışmaları olan divertimentoları, 1773 yılında, Prenses Don Luis’in (1727-1785) müzisyenliğini yaptığı dönemde bestelenmiştir. Bu eserin yeni edisyonları İtalyan müzikolog Aldo Pais tarafından düzenlenmiştir.

Yaylılar ve vokal için bestelenen Op.61 *Stabat Mater* eserinin iki versiyonu bulunmaktadır. 1781 yılına ait orijinal versiyonunda en kalın parti için çalgı ismi belirtilmemiştir. Dokuz yıl sonraki genişletilmiş versiyonunda ise partinin kontrbas için yazıldığı düşünülmektedir.

Noktürn Op.38 No:1, her biri farklı çalgı kombinasyonuna sahip altı bölümden oluşmaktadır. Kontrbas sadece keman, viyola, fagot, obua veya flüt ve korno ile birlikte ilk bölümde yer almaktadır. Eserde kontrbas ritmik ve armonik destek vermekte, bunun yanı sıra kontrbasın kemana eşlik ettiği daha tiz bir partiyi de içermektedir. Müzikolog Aldo Pais’e göre bu eser Boccherini’nin oda müziği eserleri arasında kontrbasın solo olarak yer aldığı ilk eser olarak görülebilir.

Boccherini’nin 1787 tarihli üç kentetinin orijinali iki keman, viyola ve iki viyolonsel için bestelenmiş olmakla birlikte daha sonra kontrbas için yeniden düzenlenmiştir.²²

Franz Anton Hoffmeister (1754-1812) senfoni, opera, konçertolar ve birçok oda müziği eseri ile Klasik Dönem’in üretken bestecilerinin başında gelmektedir. Pek çok eseri olması nedeniyle eserlerinin sayısı net olarak bilinmemektedir. Solo kontrbas için bestelediği üç konçertoya birlikte dört *solo bas obbligato* başlıklı kuartetin de bestecisidir. Eserin Hoffmeister tarafından Leipzig’de yayınlanan edisyonu Horst Butter tarafından düzenlenmiş, Döblinger edisyonu ise Rudolf Malaric

²¹M. Montgomery (2017). Double Bass Parts for String Quintets of the 18th and 19th Centuries?. *The Journal of the International Society of Bassists* Vol.39/3, s. 21-23.

²²X. C. Gandara (2002). The doublebass in the chamber music of Luigi Boccherini (Çeviri: Roberto Aymes) *The Journal of the International Society of Bassists* Vol.26 No:1, s. 9-11.

tarafından düzenlenmiştir. Kuartetlerin tamamının orijinal olarak kontrbas solo için yazıldığı kesin olarak bilinmemektedir.

Hoffmeister'in No. 2 Re Majör Kuarteti dönemin özelliklerini göstermektedir. Hoffmeister'in birinci kemanın rolünü kontrbasa verdiği dört kuartet bulunmaktadır. Bu eserlerin teknik pasajları Viyana akordu ile çok daha kolay bir şekilde çalınabilmektedir. Bu sayede solo partiler çok daha açık ve rezonanslı duyulmaktadır.²³ (Bkz. Görsel 3)

Görsel 3. Hoffmeister: Solo Kuartet No. 2 Bölüm 2, ölçü 51-62²⁴

Beethoven'ın klarnet, korno, fagot, keman, viyola, viyolonsel ve kontrbas için 1799 yılında bestelediği Septet Op. 20, kontrbaslı tek oda müziği eseridir. Eserde kontrbas partisi, viyolonsel partisini bir oktav aşağıdan katlamakta ve tematik kısımlarda viyolonsel ile armonik destek vermektedir (Bkz. Görsel 3.4). Zarif ve hafif bir divertimento türünde olan eser Beethoven'ın eserlerindeki tipik ciddiyeti ile harmanlanmış bir üsluba sahiptir. Beethoven'ın altı bölümlü eserinin üçüncü bölümü Tempo di Menuetto'nun temasını basılmamış Piyano Sonatı Op.49 No.2 eserinden almıştır.²⁵

Görsel 4. Ludwig van Beethoven (1770-1827) Septet, Bölüm 1, Ölçü 1-7²⁶

İtalyan kontrbas virtüözü Domenico Dragonetti (1763-1846), kontrbas tarihinin ve Klasik Dönem'in en önemli besteci, orkestra sanatçısı ve icracılarından biri olarak nitelendirilmektedir. Kontrbas

²³H. Jacobson (1988). The Edition of an Unpublished Contrabass Solo-Quartet by Franz Hoffmeister. *The Journal of the International Society of Bassists* Vol.15/1, s. 58- 61.

²⁴Raschen (2009), a.g.k., s. 19.

²⁵A. L. Alvaré (2007). *Septets, Octets, Notets: Romantic Chamber Music In Its Cultural Context*, University of Nebraska, Master of Music, s. 21-32.

²⁶http://ks4.imsip.info/files/imglnks/usimg/8/8e/IMSLP01658-Beethoven-Septet_op_20.pdf / (Erişim tarihi: 08.04.2019)

literatürüne kazandırdığı solo eserlerin yanı sıra daha az bilinen oda müziği çalışmaları da bulunmaktadır. Özellikle kariyerinin Londra’da geçen kısmında icracılığı ile birçok besteciye ilham olmuş, eserlerin ilk seslendirilişlerinde yer almıştır.

Dragonetti’nin İngiltere yıllarında, Corelli’nin oda müziği eserlerini seslendirdiği bilinmektedir. Dragonetti’nin iki viyolonsel, bir keman veya bir viyolonsel ile trio sonatlara icracı olarak dahil olduğu zamanlarda viyolonsel partisini katladığı görülmektedir. Corelli’nin Op.5 No.9 eseri ise Dragonetti’nin sürekli bas partisine eklediği el yazması bir varyasyon içermektedir. Dragonetti’nin bu varyasyonları Corelli’nin Op.4 No.8 eserinde de mevcuttur.²⁷

Yaylı Kentet No.31, Re Majör eseri iki keman, iki viyola ve kontrbas için bestelenmiştir. Solo kontrbas, keman, iki viyola ve kontrbas için kenteti No.13’ün Adagio bölümünün açılış teması, Haydn’ın 99. Senfonisi’nin ikinci bölümünden alınmıştır. Dragonetti temanın tonunu değiştirerek kullanmıştır.

No. 13 ile aynı çalgılar için yazılmış olan kentet No. 18, 19. yüzyılın özelliklerini taşımaktadır. Kentet No. 31’de kontrbas solo çalgı olarak kullanılmamıştır, iki keman, iki viyola ve kontrbas için yazılan eserin büyük bir kısmında solist niteliğindeki çalgı birinci kemandır.²⁸

Gioachino Rossini (1792-1868), altı adet yaylı sonatını iki keman, viyolonsel ve kontrbas için bestelemiştir. Eserler üflemler için de düzenlenmiştir. Eserlerin tamamında İtalya’da ve Avrupa müziğinde önemli rol oynayan iki unsur, İtalyan operası ve İtalyan çalgı ustalığı hakimdir. Eserlerde kuartet yerine sonat terimi kullanılmış, *minuet* bölümünün eksiltilmesiyle hızlı-yavaş-hızlı yapı benimsenmiştir. Bu sebeple Haydn’ın yaylı kuartetlerinden daha çok İtalyan konçertoları ile yakınlık gösterdiği söylenebilir. Rossini’nin eserleri, Corelli ve Boccherini gibi İtalyan bestecilerin büyük katkılarıyla oluşmuş zengin yaylı repertuarına ait son örnekler arasında sayılabilir.²⁹

Rossini, viyolonsel ve kontrbas için “duetto” eserini 1824’te Dragonetti ve amatör viyolonselci Sör David Salomos için yazmıştır. Eser 1968 yılına kadar ortaya çıkmamıştır. Üç bölümlü eser Dragonetti’nin üç telli kontrbası için yazılmıştır.³⁰ Rossini’yi eserde üstün kılan özellik; kalın ses aralığına sahip iki farklı çalgının tınlarının ayırt edilebildiği bir doku yakalamış olmasıdır.

Franz Schubert (1797-1828)’in “D. 803 Oktet”i Beethoven’ın septetiyle birçok benzerlik taşımaktadır. Kullanılan çalgılar bakımından görülen tek fark oktetin ikinci bir keman partisine sahip olmasıdır. Böylece eser tipik bir kuartet düzenini de içinde barındırmaktadır. Eserde orkestra düzenine benzer bir şekilde, ikinci keman partisi birinci kemana destek vermekte ve kontrbas partisi de viyolonsel partisini bir oktav aşağıdan katlamaktadır. Eserdeki armonik yürüyüşler ve bölümler arası ilişkiler yine septeti taklit etmektedir.³¹ Altı bölümden oluşan eserde septetten farklı olarak beşinci bölüm *menuetto* yerine *scherzo* ismini almıştır.

²⁷F. M. Palmer (2004). *Domenico Dragonetti in England (1794-1846): The Career of a Double Bass Virtuoso*. İngiltere: Oxford University Press Inc., s.131.

²⁸<http://liuzzivito.blogspot.com/2011/01/dragonetti-quintets-john-feeny.html> (Erişim tarihi: 03.04.2019)

²⁹M. Cameron (1989). Six “Horrible” Sonatas For String. *The Journal of the International Society of Bassists Vol.15/2*, s. 39-41.

³⁰Palmer (2004), a.g.k., s.103.

³¹Alvaré (2007), a.g.k., s.32-37.

Erken Romantik Dönem'in liedleriyle ünlü bestecisi Schubert'in "Alabalık" adlı eseri, oda müziği literatürünün ve kontrbaslı oda müziği repertuarının sık seslendirilen eserlerden birisi olarak bilinmektedir.

Eserde kontrbas, özellikle herhangi bir çalgıyla desteklenmediği zamanlarda ritim ve bas çizgisini duyurabilmek açısından önemli bir işleve sahiptir. Bu anlamda eserin bel kemiği olarak da düşünülebilir.³²

Klasik Dönem'in Kontrbaslı Oda Müziği Eserleri

Bu bölümde Klasik Dönem'de bestelenmiş kontrbaslı oda müziği eserleri, Murray Grodner'in "Comprehensive Catalogue of Music, Books, Recordings and Videos for the Double Bass" adlı çalışması kaynak alınarak listelenmiştir.*

İki çalgılı eserler

Tablo 1. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yer Aldığı İki Çalgılı Eserler

DÖNEM	BESTECİ	ESER	ÇALGILAR
1732-1809	Joseph Haydn	İki Sonat Op. 8 No. 4 ve 5	Keman veya Viyola ve Kontrbas
1739-1799	Karl Ditters von Dittersdorf	Duetto	Viyola ve Kontrbas
1739-1813	Jan Křitel Vaňhal	Tema ve Varyasyonlar	Viyolonsel ve Kontrbas
1756-1791	Wolfgang Amadeus Mozart	Duo No. 1 Sol Majör (K.423)	Keman veya Viyolonsel ve Kontrbas
1763-1846	Domenico Dragonetti	Si Bemol Majör Duo	Viyolonsel ve Kontrbas
1792- 1868	Gioachino Rossini	Duetto	Viyolonsel ve Kontrbas

Üç çalgılı eserler

Klasik Dönem bestecileri, üç çalgılı oda müziği eserlerinde kontrbasa yaylı ve üflemeli çalgılarla birlikte yer vermiştir. Bunun yanı sıra kontrbasın vokal ile birlikte kullanıldığı eserler de bulunmaktadır (Bkz. Tablo 2)

Tablo 2. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yer Aldığı Üç Çalgılı Eserler

DÖNEM	BESTECİ	ESER	ÇALGILAR
1732-1809	Joseph Haydn	Divertimento Do Majör	Keman, Viyola, Kontrbas veya Keman, Viyolonsel, Kontrbas
1736-1809	Johann Albrechtsberger Georg	Divertimento a tre Fa Majör	Keman, Viyola, Viyolonsel veya Kontrbas

³²Raschen (2009), a.g.k., s.22.

*Aşağıda, başlıklara uygun eser örnekleri sunulmuştur. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yeri adlı yüksek lisans tezinde adı geçen kaynaktan derlenen eser listesinin tamamı mevcuttur.

1750-1812	Johannes Matthias Sperger	Trio No.3	Flüt, Viyola, Kontrbas
1754- 1812	Franz Anton Hoffmeister	Solo Quartets 1-3	Keman, Viyola, Viyolonsel/Kontrbas
1756-1791	Wolfgang Amadeus Mozart	Per Questa Bella Mano	Şan, Kontrbas ve Piyano
1770-1827	Ludwig van Beethoven Frank Proto (Arr.)	Mi Bemol Majör Trio No.1	Keman, Viyola ve Kontrbas
1781- 1861	Vincent Novello	Concert Aria: The Mighty Power	Soprano, Kontrbas ve Piyano

Dört çalgılı eserler

Rossini, Hoffmeister, Sperger'in kontrbaslı eserleri oda müziği alanına katkı sağlayan ve sık seslendirilen eserlerdendir (Bkz. Tablo 3)

Tablo 3. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yer Aldığı Dört Çalgılı Eserler

DÖNEM	BESTECİ	ESER	ÇALGILAR
1715-1777	Georg Christoph Wagenseil ____ Scholtz (Arr.)	Re Majör Sonat No.1	3 Viyolonsel ve Kontrbas
1750-1812	Johannes Matthias Sperger, Klaus Trumpf (Arr.)	Cassation Re Majör	Flüt, Viyola, Piyano ve Kontrbas Solo
1750-1812	Johannes Matthias Sperger, Klaus Trumpf (Arr.)	Kuartet Re Majör	Flüt, Viyola, Piyano ve Kontrbas Solo
1754- 1812	Franz Anton Hoffmeister Frank Proto (Arr.)	3 Kuartet	Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas Solo
1792-1868	Gioachino Rossini	6 Kuartet Sonatı	2 Keman, Viyolonsel ve Kontrbas

Beş çalgılı eserler

Kontrbas, genellikle eşlik çalgısı olarak yer aldığı kentetlerde sıklıkla kullanılan bir çalgı olmuştur. 19. yüzyıla doğru piyanonun yer aldığı eserlerdeki kullanımı da artmıştır (Bkz. Tablo 4)

Tablo 4. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yer Aldığı Beş Çalgılı Eserler

DÖNEM	BESTECİ	ESER	ÇALGILAR
1732-1809	Joseph Haydn	Septet Mi Bemol Majör	Korno, Obua Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1736-1809	Johann Georg Albrechtsberger	Kuintet	2 Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1739-1813	Jan Křitel Vaňhal Malaric Rudolf (Arr.)	Divertimento	Keman, Viyola, 2 Korno ve Kontrbas
1743-1805	Luigi Boccherini	Menuet from Quintet No.2	2 Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1754-1812	Franz Anton Hoffmeister	Divertimento	2 Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1756-1791	Wolfgang Amadeus Mozart	Eine Kleine Nacht Musik (K.V. 525)	2 Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1778-1837	Johann Nepomuk Hummel	Kuintet, Op. 87	Piyano, Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1784-1853	George Onslow	Kuintet No.11	2 Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1784-1853	George Onslow	Kuintet No.18 Mi Bemol Majör	2 Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1797-1828	Franz Schubert	Kuintet La Majör, Op. 114, "Trout"	Piyano, Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas

Altı çalgılı eserler

Altı çalgılı eserlerde, özellikle divertimento, cassation, noktürn türünde Haydn ve Mozart ile birlikte pek çok bestecinin kontrbasa yer verdiği görülmektedir (Bkz. Tablo 5)

Tablo 5. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yer Aldığı Altı Çalgılı Eserler

DÖNEM	BESTECİ	ESER	ÇALGILAR
1737-1806	Johann Micheal Haydn	Divertimento Do Majör 'Der Geburtstag'	Flüt, Obua, 2 Keman, Viyolonsel ve Kontrbas
1737-1806	Johann Micheal Haydn	Notturmo Fa Majör (Perger No. 106)	2 Korno, 2 Keman, Viyola Kontrbas

1739-1813	Jan Křitel Vaňhal Malaric Rudolf (Arr.)	Cassation Re Majör	Flüt, Keman, Viyola, 2 Korno ve Kontrbas
1743-1805	Luigi Boccherini	Sextet No.2 Mi Bemol Majör, Op. 42	2 Obua, 2 Korno, Fagot ve Kontrbas
1756-1791	Wolfgang Amadeus Mozart	Divertimento No.7 (K.V. 2015)	Fagot, 2 Korno, Keman, Viyola, Kontrbas
1770-1827	Ludwig van Beethoven	Sextet, Op.818	2 Korno, 2 Keman, Viyola ve Kontrbas

Yedi çalgılı eserler

Üflemeli çalgılar ve piyano ile birlikte kullanımı artan kontrbasın, öncelikli olarak Beethoven'ın septetiyle ön plana çıktığı bilinmektedir. Sık seslendirilen eserlerin başında gelen septetin yanı sıra Hummel, Lancher ve Moscheles'in eserleri dikkat çekmektedir (Bkz. Tablo 6)

Tablo 6. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yer Aldığı Yedi Çalgılı Eserler

DÖNEM	BESTECİ	ESER	ÇALGILAR
1770-1827	Ludwig van Beethoven	Septet Mi Bemol Majör, Op.20	Klarnet, Fagot, Korno Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1778-1837	Johann Nepomuk Hummel	Military Septet, Op. 114	Flüt, Klarnet, Trompet, Keman, Viyolonsel, Piyano ve Kontrbas
1778-1837	Johann Nepomuk Hummel	Septet Re Majör, Op. 74	Flüt, Obua, Korno, Viyola, Viyolonsel, Kontrbas ve Piyano
1794-1870	Ignaz Moscheles	Septet, Op.88	Klarnet, Korno, Keman, Viyola, Viyolonsel, Kontrbas ve Piyano
1796-1868	Franz Berwald	Storr Septet	Klarnet, Fagot, Korno, Keman, Viyola, Viyolonsel, Kontrbas
1797-1828	Franz Schubert	2 Bölümlü Septet	Klarnet, Fagot, Korno, Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1803-1890	Franz Lachner	Septet Mi Bemol Majör	Flüt, Klarnet, Korno, Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1804-1857	Mihail Glinka	Septet	Obua, Fagot, Korno, 2 Keman, Viyolonsel ve Kontrbas

Sekiz çalgılı eserler

Kontrbas, Schubert'in oktetinde olduğu gibi benzer çalgı kullanımına sahip Ries ve Spohr'un eserlerinde görülmektedir (Bkz. Tablo 7)

Tablo 7. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yer Aldığı Sekiz Çalgılı Eserler

DÖNEM	BESTECİ	ESER	ÇALGILAR
1784-1838	Ferdinand Ries	Octet, Op.96	Piyano, Klarinet, Fagot, Korno, Keman, Viyola, Viyolonsel, Kontrbas
1784-1859	Ludwig Spohr	Octet Mi Majör, Op. 32	Klarinet, 2 Korno, Keman, 2 Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1797-1828	Franz Schubert	Octet Fa Majör, Op.166	Klarinet, Fagot, Korno, 2 Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas

Dokuz çalgılı eserler

Öncelikle yaylı ve üflemeli çalgılar ile birlikte olmak üzere, dokuz çalgıdan oluşan eserlerinde kontrbasın eşlik konumunda kullanıldığı görülmektedir. Bu türde Haydn'ın yanı sıra Spohr ve Krommer'in eserleri de ön plana çıkmaktadır (Bkz. Tablo 8)

Tablo 8. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yer Aldığı Dokuz Çalgılı Eserler

DÖNEM	BESTECİ	ESER	ÇALGILAR
1732-1809	Joseph Haydn	Cassation Sol Majör	2 Obua, 2 Korno, 2 Keman, 2 Viyola ve Kontrbas
1732-1809	Joseph Haydn	Divertimento Do Majör (Hob.II, 17)	2 Klarinet, 2 Korno, 2 Keman, 2 Viyola ve Kontrbas
1754- 1812	Franz Anton Hoffmeister	Serenade Mi Bemol Majör	2 Obua veya 2 Flüt, 2 Klarinet, 2 Fagot, 2 Korno, Kontrfagot veya Kontrbas
1756-1791	Wolfgang Amadeus Mozart, A.Einstein (Arr.)	Sinfonia Si Bemol Majör, K45B	2 Obua, 2 Korno, 2 Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas
1759-1831	Franz Krommer	Konçertino, Op.18	Flüt, Obua, 2 Korno, 3 Keman, Viyolonsel, Kontrbas
1784-1859	Ludwig Spohr	Nonet Fa Majör, Op.31	Flüt, Obua, Klarinet, Fagot, Korno, Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas

On bir çalgılı eserler

Geniş oda müziği topluluklarında kontrbas ile birlikte kullanılan çalgıların çeşitlilik gösterdiği görülmektedir. Kontrbasın kullanıldığı oda müziği eserlerine üflemeli çalgıların yanı sıra vurmali çalgılar da dâhil olmuştur (Bkz. Tablo 9)

Tablo 9. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yer Aldığı On Bir Çalgılı Eserler

DÖNEM	BESTECİ	ESER	ÇALGILAR
1756-1791	Wolfgang Amadeus Mozart A. Einstein (Arr.)	Galmathias Musicum	2 Obua, Fagot, 2 Korno, 2 Keman, Viyola, Viyolonsel, Kontrbas ve Piyano
1756-1791	Wolfgang Amadeus Mozart	Sonat No. 14	Org, 2 Keman, Viyolonsel, Kontrbas, 2 Obua, 2 Korno, Trompet, Timpani

On iki çalgılı eserler

Oda müziğine katkı sağlayan önemli bestecilerin başında gelen Haydn, on iki çalgı için yazdığı eserlerde kontrbasa yer vermiştir (Bkz. Tablo 10)

Tablo 10. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yer Aldığı On İki Çalgılı Eserler

DÖNEM	BESTECİ	ESER	ÇALGILAR
1732-1809	Joseph Haydn	Beş Allemande	Flüt, 2 Obua, Fagot, 2 Trompet, 2 Korno, 2 Keman, Viyolonsel ve Kontrbas
1732-1809	Joseph Haydn	On Menuet	Flüt, 2 Obua, 2 Klarnet, Fagot, 2 Korno, 2 Keman, Viyolonsel ve Kontrbas
1746-1811	Frantisek Adam Jan Mica	Concertino Notturmo	2 Obua, 2 Korno, 2 Fagot, 3 Keman, 2 Viyola ve Kontrbas
1750-1792	Antonio Rosetti	Partita Fa Majör	2 Flüt, 2 Obua, 2 Klarnet, 2 Fagot, 3 Korno, Kontrbas
1756-1791	Wolfgang Amadeus Mozart	Mawsonic Funeral Music (K.V. 477)	2 Obua, Klarnet, Kontrfagot, 2 Korno, Korangle, 2 Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas

On üç çalgılı eserler

Haydn, Mozart ve Beethoven'ın kontrbası geniş oda müziği topluluklarında çeşitli çalgılar ile birlikte kullandıkları ve repertuvara zengin eserler kazandırdıkları görülmektedir.

Tablo 11. Klasik Dönem Oda Müziği Repertuarında Kontrbasın Yer Aldığı On Üç Çalgılı Eserler

DÖNEM	BESTECİ	ESER	ÇALGILAR
1732-1809	Joseph Haydn	Oyuncak Senfonisi	2 tiz ses, Piyano,7 Oyuncak Çalgısı, 2 Keman ve Kontrbas
1756-1791	Wolfgang Amadeus Mozart	Serenade No.10	2 Obua, 4 Klarinet, 2 Fagot, 4 Korno ve Kontrbas
1770-1827	Ludwig van Beethoven	Twelve Contra Dances	Flüt, 2 Obua, 2 Klarinet,2 Fagot, 2 Korno, 2 Keman, Viyolonsel ve Kontrbas

Klasik Dönem'den Romantik Dönem'e Geçiş Değerlendirmesi

Kontrbasın 18. yüzyıl sonları ve 19. yüzyılda geniş oda müziği grupları içinde standart bir kullanımı görülmemektedir. Sadece yaylı grupların içinde yer almamış, aynı zamanda yaylı çalgılar, üflemlî çalgılar ve piyanonun da bir arada bulunduğu topluluklarda da kullanılmıştır.

Beethoven'ın septetinde, kontrbasa yer vermesinin özellikle Viyana ve Paris çevresinde diğer bestecilere rol model olduğu düşünülmektedir. Bu bestecilere Schubert, Louis Spohr (1784-1859) ve Franz Lachner (1803-1890) örnek verilebilir. Hepsi aynı yıllarda Paris çevresinde aktif besteciler olan George Onslow (1784-1853) (nonet ve kentetler), Adolphe Blanc (septet) ve Louise Farrenc (nonet) oda müziği eserlerinde kontrbas kullanmışlardır.³³

Ferdinand Ries (1784-1838) septet ve oktet eserlerinde kontrbasa yer vermiştir. 1820'de Op. 100 eserinin seslendirilmesinde Londra Filarmoni Orkestrası üyeleri ile birlikte Dragonetti de yer almıştır. Oktet Op.128 ve Kentet Op.74 eserlerinin seslendirmelerinde de Dragonetti'nin yer aldığı belirtilmektedir.³⁴

Dragonetti'nin performansından etkilenen bir başka besteci de George Onslow'dur. 1826'da onuncu kenteti Op.32'nin ilk seslendirilişinde kontrbasın esere dâhil oluşunu şu şekilde anlatılmaktadır:

Erken dönem kuartetleri iki viyolonsel içeriyordu fakat İngiltere'deki bir konsere viyolonselcinin gelememesinden dolayı partiyi çalması için Dragonetti'ye teklif götürüldü. Onslow, kontrbasın beklenen etkiyi veremeyeceği düşüncesiyle öncelikle teklifi reddetse de, parti konserde Dragonetti tarafından çalındı. Birkaç ölçü sonra kontrbasın verdiği etkiden memnun olan bestecinin önceki eserleri Paris Operası'nın kontrbasçısı Gouffe tarafından kontrbasa uyarlanarak tekrar düzenlendi.³⁵

³³Alvaré (2007), a.g.k., s. 2-3.

³⁴Palmer (2004), a.g.k., s.174.

³⁵A.K. Yazdanfar (2010). The string quintets of George Onslow. *The Journal of the International Society of Bassists Vol.34 No:1*, s. 48.

Görsel 3. 5. Onslow Kentet No. 11, Op. 33, Ölçü: 13-22, (ilk edisyon) Breitkopf&Hartel, 1827-1828.³⁶

George Onslow'un oda müziği eserleri Klasik ve Erken Romantik Dönem'de kontrbasın rolünü etkinleştirmiştir. 19. yüzyıl Fransa'sında 36 yaylı kuartet ve 34 yaylı kentet ile üretken bir isim olan George Onslow, eserlerinde daha çok Viyana geleneğini benimsemiştir.³⁷

Charles Baudiot'un (1773-1849) kenteti ve Nicholar Bochsa'nın (1789-1886) septeti de kontrbas içeren eserler arasındadır.

SONUÇ

Bu çalışmada, Klasik Dönem içinde kontrbasın oda müziği repertuarındaki yeri incelenmiş, kontrbasın genel kullanımına ve eser örneklerine yer verilmiştir. Bununla birlikte Klasik Dönem özellikleri üzerinde durulmuş, Barok ve Romantik Dönem ile ilgili bağlantılara değinilmiştir. Ayrıca, çalışma kontrbaslı oda müziği gruplarından ve Türk bestecilerin kontrbaslı oda müziği eserlerinden örnekler de içermektedir.

Tarih boyunca bas çalgılar klasik müzikte, dolayısıyla oda müziğinde önemli bir rol oynamışlardır. Çalgıların kullanılış şekillerinin teknik kapasitelerine ve klasik müzik dönemlerinin geleneklerine bağlı olarak değiştiği görülmektedir. Barok Dönem'de sürekli bas geleneğinin bir parçası olan kontrbas, Klasik Dönem'de ayrı partilerde yer almaya başlamıştır. Romantik Dönem'de ise birçok besteci, eserlerinde gerek eşlik gerekse solo partilerde kontrbasa yer vermiştir. Kontrbas, 21. yüzyıla gelindiğinde geleneksel kullanımının yanı sıra deneysel çalışmalarla da zengin bir repertuvara sahip olmuştur.

Klasik Dönem, kontrbasın yalnızca eşlik yapma işlevinden sıyrılarak, solo kimlik kazanmaya başladığı önemli bir süreç olmuştur. Kontrbasın solo kullanımına bağlı olarak değer kazanmasının, bugünkü konumuna erişmesinde etkili bir oynadığı düşünülmektedir.

Sperger, Hoffmeister, Dragonetti ve Dittersdorf gibi Klasik Dönem kontrbasçı ve bestecilerinin ürettikleri eserler, solo kontrbas literatürünün yapı taşlarını oluşturmaktadır. Bu besteciler, oda müziği

³⁶M. Montgomery (2017). Double Bass Parts for String Quintets of the 18th and 19th Centuries?. *The Journal of the International Society of Bassists* Vol.39/3, s. 25.

³⁷A.K. Yazdanfar (2010), a.g.k., s. 47-49.

türündeki eserlerde kontrbasa yer vermiş ve aynı zamanda solo çalgı olarak ön planda tutmuşlardır. Klasik Dönem bestecilerinin oda müziği eserlerinde kontrbası eşlik konumunun yanı sıra solo olarak kullanmalarının, kontrbasın oda müziğinde yer edinmesini sağlayan bir adım olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda, oda müziği eserlerinde kontrbasın vazgeçilmez bir üye olarak benimsenmesinin temellerinin Klasik Dönem’de atıldığı söylenilebilir.

Yapılan araştırma çerçevesinde ve kaynakların incelenmesinde Klasik Dönem’de bestelenen birçok oda müziği eserinde kontrbasın yer aldığı görülmektedir. Klasik Dönem’in en sık kullanılan bas çalgısı viyolon/kontrbas için üretilen eserler 21. yüzyılda modern kontrbasa uyarlanarak seslendirilebilmektedir.

Bu araştırma, oda müziğinde kontrbasın yeri ve öneminin daha kapsamlı bir şekilde anlaşılması açısından kaynak teşkil etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma içinde yer verilen Klasik Dönem’in kontrbaslı oda müziği eserleri listelerinin icracılara katkı sağlayacağı ve yol göstereceği düşünülmektedir. Çalışmanın, başta konservatuvar öğrencileri ve kontrbas yorumcuları olmak üzere, bu konu üzerinde çalışan araştırmacılara da ışık tutması umut edilmektedir.

KAYNAKÇA

BASIL KAYNAKLAR

- Bashford, C. (2001). *New Grove Dictionary of Music and Musician, 2nd edition vol.3*, Oxford University Press.
- Brun, P. (2000). *A New History of Double Bass*. Fransa: Paul Brun Productions.
- Grodner, M. (2000). *Comprehensive Catalog of Music, Books, Recordings and Videos for The Doublebass*. (4/1). ABD: Grodner Publications.
- İlyasoğlu, E. (1996). *Zaman İçinde Müzik, 4. Baskı*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Mimaroglu, İ. (2014). *Müzik Tarihi*. İstanbul: Varlık Yayınları.
- Palmer, F. M. (2004). *Domenico Dragonetti in England (1794-1846): The Career of a Double Bass Virtuoso*. İngiltere: Oxford University Press Inc.
- Planyavsky, A. (1998). *The Baroque Double Bass Viyolone*. (Çev: J. Barket). ABD: Scarecrow Press, Inc.
- Say, A. (2003). *Müzik Tarihi 5. Baskı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

TEZLER

- Akkor, H. Ö. (2009). *Kontrbas Eğitiminde Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Yeri ve Değerlendirilmesi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Alvaré, A. L. (2007). *Septets, Octets, Notets: Romantic Chamber Music In Its Cultural Context*, University of Nebraska, Master of Music
- Çelebioğlu, B. (2002). *Johannes Brahms’ın Piyanolu Oda Müziği Eserlerinin Yapısal İncelemesi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kompozisyon Anasanat Dalı Oda Müziği Programı.
- Dökmeci, S.C. (2012). *Solo Kontrbasın Gelişim Süreci*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Eryılmaz, U. (2012). *Viyana Klasik Döneminde Kontrbas Çalgısının Yeri*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gezen, G. (2011). *Orkestranın Evrim Sürecinde Kontrbas’ın İşlevsel Gelişimi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü.
- Gül E. (2002). *Kontrbasın Tarihsel Gelişiminde Giovanni Bottesini*. Yayınlanmış Sanatta Yeterlilik Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Raschen, G. (2009). *Chamber Music With Double Bass: A New Approach To Function and Pedagogy*, University of North Texas, Doctor of Musical Arts.

Yazıcıoğlu, S. (2006). *Kontrabas'ın Yapısı ve Tarihsel Gelişimi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

MAKALELER

Cameron, M. (1989). Six "Horrible" Sonatas For String. *The Journal of the International Society of Bassists Vol.15/2*, s. 39-41.

Gandara, X. C. (2002). The Doublebass in the Chamber Music of Luigi Boccherini (Çeviri: Roberto Aymes) *The Journal of the International Society of Bassists Vol.26 /1*, s. 9-11.

Griffel, L. M. (2005). Der tod und die forelle: new thoughts on schubert's quintet. *Current Musicology, No. 79 & 80*. ABD: Trustees of Columbia University in the City of New York.

Hoock, C., Levitt L. And Muroki K. (2011). The Bassist's Guide to Chamber Music and Ensembles. ISB Convention Panel Discussion. ABD: San Francisco University

Hull, A. E. (1929). The earliest known string-quartet. *The Musical Quarterly*, Sayı XV/1, s.72.

Jacobson, H. (1988). The edition of an unpublished contrabass solo-quartet by Franz Hoffmeister. *The Journal of the International Society of Bassists Vol.15/1*, s. 58-61.

Montgomery, M. (2017). Double bass parts for string quintets of the 18th and 19th centuries?. *The Journal of the International Society of Bassists Vol.39/3*, s. 21-25.

Tanınmış, G. E. (2006). Oda müziği üzerine nitel bir çalışma. *İdil Dergisi*, 2 (8), s. 92-105.

Yazdanfar, A.K. (2010). The string quintets of George Onslow. *The Journal of the International Society of Bassists Vol.34/1*, s. 48.

İNTERNET KAYNAKLARI

http-1:<http://sozluk.gov.tr> (Erişim tarihi: 05.04.2019)

http-2:http://courses.lumenlearning.com/musicapp_historical/chapter/string-quartet/ (Erişim tarihi: 05.04.2019)

http-3:http://ks4.imslp.info/files/imglnks/usimg/8/8e/IMSLP01658-Beethoven-Septet_op_20.pdf (Erişim tarihi: 08.04.2019)

http-4:<http://liuzzivito.blogspot.com/2011/01/dragonetti-quintets-john-feeny.html>(Erişim tarihi: 03.04.2019)

http-5:www.paulnemeth.com (Erişim Tarihi: 11.05.2019)

EXTENDED ABSTRACT

The aim of this study is to examine the historical process regarding the use of contrabass in musical pieces created for chamber music in the Classical Period, to include some examples and to draw attention to the musical pieces composed in a classical style during that period. In addition, chamber music pieces of the Classical Period compiled from the contrabass repertoire were listed and made available for all contrabass performers and especially for the students. Polyphony developed in the Middle Age in Europe brought different instruments and tones to music, enriched musical creativity and supported the universal impersonation of music. Bass instruments emerged in accordance with the sound width required for polyphony and the need for different tones. Moreover, scientific, technical and artistic developments in the Renaissance Period started in the last period of the Middle Age raised the expectations in the musical field as well. These expectations have caused instruments to develop their capacities and variety. During the evolution process of bass instruments, the contrabass has gone through various phases before reaching its modern form. In addition to its complementary role and usage as a solo instrument in the orchestra, it had a place in chamber music. Moreover, a separate repertoire was created from musical pieces of contrabass chamber music. It is known that the number of musical pieces of contrabass chamber music exceed 4000 in the 21. Century. Chamber music starting as a vocal music type was performed in a small room or hall in the palace for the noble class. The concept of chamber music evolving over time had a different identity and moved to the concert halls and reached large audiences. The content of the study focuses on examining the place, function and usage of the contrabass in chamber music performed in the Classical Period. The three main elements of the study, the Classical Period, chamber music and the contrabass were examined in a general framework under separate titles. As a result, an evaluation about the usage of contrabass in

chamber music was made. While focusing on the Classical Period, connections about the Baroque and Romantic Periods were also included in order to show their interaction and musical pieces listed in the scope of the research were only limited to chamber musical pieces. First of all, the physical definition of the contrabass was made and then its historical development, its place in the orchestra and usage as a solo instrument was addressed in the study. The development of chamber music and the usage of the contrabass in chamber music according to the periods was examined. As for the last part of the study, the characteristics of the Classical Period, Classical Period chamber music pieces with contrabass and the evaluation of the transition from the Classical Period to the Romantic Period were presented. The contributions of composers who have created musical pieces as solos and for the chamber music was discussed in order to understand the usage of the contrabass in chamber music during the Classical Period. The printed publications available such as books, articles, papers, masters and doctorate theses about the Classical Period, chamber music and contrabass were examined during the preparation of the study. In addition to the Turkish sources, international literature was also reviewed as much as possible and international academic databases were scanned. Although it is seen that the instruments name in the literature is used as “kontrabas” in its Turkish usage, its spelling as “kontrbas” was used in the study based on the Turkish Language Association Turkish Dictionary. Bass instruments played an important role in classical music as well as in chamber music throughout the history. It was seen that the use of the instruments changed according to their technical capacity and the traditions of classical music periods. The contrabass, which was always a part of the bass tradition in the Baroque Period, started to be included in separate parties in the Classical Period. As for the Romantic Period, many composers included contrabass as a complementary role and in solo parties in their musical works. The contrabass has a rich repertoire in traditional usage in addition to the experimental works in the 21. Century. The Classical Period was an important period for the contrabass eluding its function as being only a complimentary instrument and starting to gain a solo identity. It has been believed that gaining a value for its solo use had a role in terms of its status today. Musical pieces created by Classical Period contrabassists and composers such as Sperger, Hoffmeister, Dragonetti and Dittersdorf establish the building blocks of the solo contrabass literature. These composers have included contrabass in their chamber music pieces and they have prioritized it as a solo instrument. It has been noted that Classical Period composers using the contrabass as a solo instrument alongside its place as a complementary instrument in their chamber music pieces was the step for contrabass to take place in chamber music. In this sense, it could be stated that the foundations for the contrabass being internalized as an indispensable element of chamber music pieces were laid in the Classical Period. Within the framework of the study and the literature review, it is seen that the contrabass takes place in various chamber music works composed in the Classical Period. Musical pieces created for the most frequently used bass instrument of the Classical Period, violin/contrabass, can be adapted to the modern contrabass and performed in the 21. Century. This study was conducted in order to constitute a source for a more comprehensive understanding for the place and importance of the contrabass in chamber music. It is believed that the lists of contrabass chamber music pieces from the Classical Period included in the study will contribute to the performers and lead them. It is noted that the study will shed light for researchers studying on this field and for conservatory students and contrabass performers.